

Motivering BOPA

Realisatie en gebruik fietspad
Schapendijk

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0475227.100
definitief revisie 01
20 april 2026

Motivering BOPA

Realisatie en gebruik fietspad Schapendijk

projectnummer 0475227.100
documentnummer 01
definitief revisie 01
20 april 2026

Auteur(s)

VdV

Opdrachtgever

Gemeente Coevorden
T.a.v. de heer R. Ramaker
Postbus 2
7740 AA COEVORDEN

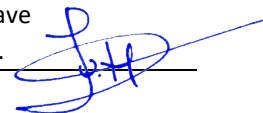
Gecontroleerd

AK

datum
20 april 2026

beschrijving
Definitief

vrijgave
J.v.H.

Inhoud

1.	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Ligging en begrenzing	5
1.3	Het omgevingsplan	6
1.4	Aanvraag omgevingsvergunning BOPA	7
1.5	Leeswijzer	7
2.	Planbeschrijving en uitgangspunten	8
3.	Beleid	12
3.1	Rijksbeleid	12
3.1.1	Nationale Omgevingsvisie (NOVI)	12
3.1.2	Instructieregels Rijk (AMvB's)	12
3.1.3	Ladder voor duurzame verstedelijking	13
3.1.4	Conclusie Rijksbeleid	14
3.2	Provinciaal beleid	14
3.2.1	Omgevingsvisie Drenthe	14
3.2.2	Provinciale Omgevingsverordening Drenthe	15
3.2.3	NNN kaart 2024	18
3.2.4	wAARDEvol Drenthe	19
3.2.5	Vrijetijdseconomie en fietsen	20
3.2.6	Cultuurhistorisch Kompas	20
3.2.7	Conclusie provinciaal beleid	21
3.3	Gemeentelijk beleid	21
3.3.1	Omgevingsvisie gemeente Coevorden	21
3.3.2	Mobiliteitsplan "OP weg naar een duurzame mobiliteit	22
3.3.3	Fietsnota 2019	22
3.3.4	Vrijetijdseconomie (beleidsagenda) 2022 – 2025	23
3.3.5	Conclusie gemeentelijk beleid	23
3.4	Beleid Waterschap	23
4.	Onderzoeken en milieubeoordeling	25
4.1	Archeologie en cultuurhistorie	25
4.1.1	Archeologisch onderzoek	25
4.1.2	Cultuurhistorie	27
4.2	Bodem	28
4.3	Natuur	29
4.3.1	Natuurtoets	29
4.3.2	Nader onderzoek Schapendijk	30
4.3.3	Omgevingsvergunningsaanvraag fietspad Schapendijk	31
4.4	Stikstofdepositie	32
4.5	Geluid	32
4.6	Luchtkwaliteit	33
4.7	Omgevingsveiligheid	33
4.8	Water	34
4.9	Duurzaamheid, gezondheid en klimaat	35
4.10	M.e.r.-beoordeling	36
4.11	Ontplobbare Oorlogsresten (OOO)	36
5.	Maatschappelijke en financiële uitvoerbaarheid	38
5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid & participatie	38
5.2	Economische uitvoerbaarheid	38

6. Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties

39

Bijlagen

Bijlage 1: Antea Group Archeologie 2022/346, bureauonderzoek, fietspad Schapendijk te Zweeloo (gemeente Coevorden, d.d. 26 april 2023

Bijlage 2: Antea Group Archeologie 2024/50, Inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen verkennende fase, d.d. 28 maart 2024

Bijlage 3: Verkennend bodemonderzoek Schapendijk te Zweeloo, d.d. 25 oktober 2022

Bijlage 4: Natuurtoets aanleg fietspad Schapendijk te Zweeloo, d.d. 19 december 2022

Bijlage 5: Nader onderzoek Schapendijk, Zweeloo, grote bosmuis, vleermuizen, alpenwatersalamander, marterachtigen en poelkikker d.d. 20 november 2023

Bijlage 6: Onderzoek stikstofdepositie realisatie fietspad Schapendijk, d.d. 3 februari 2025

Bijlage 7: Vergunningaanvraag voor Steenmarter, grote bosmuis, bunzing & Hermelijn, d.d. 5 maart 2025.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Eind 2019 heeft het college de fietsnota 'Ruimte voor de fiets' vastgesteld en in februari 2020 heeft de gemeenteraad van Coevorden hiermee ingestemd. In de fietsnota zijn diverse fietsopgaven benoemd, onder andere het onderzoeken van enkele ontbrekende fietsverbindingen van het 'Basisnetwerk Fiets'. Daarnaast heeft de gemeenteraad van Coevorden op 30 juni 2020 een motie aangenomen waarbij het college wordt opgedragen prioriteit te geven aan de aanleg van de fietspaden Gelpenberg en Schapendijk. In de motie is opgenomen dat de realisatie van deze (veilige) fietspaden noodzakelijk is vanuit de verkeersveiligheid en recreatie.

De aanleg van het fietspad is niet mogelijk op grond van het geldend omgevingsplan van de gemeente. Deze motivering van de BOPA is opgesteld om de omgevingsvergunning te kunnen verlenen waarbij de planologische strijdigheid met het omgevingsplan wordt opgelost en de aanleg en het gebruik van het fietspad ten oosten van de Schapendijk mogelijk gemaakt wordt. Daarnaast wordt de aanleg van nieuwe bomen en struiken ter versterking van een bestaande houtwal vergund op een perceel ten noorden van het fietspad.

Figuur 1.1: foto huidige situatie Schapendijk rechts naast de sloot komt het fietspad

1.2 Ligging en begrenzing

Ten noorden van de N381 bij Zweeloo ligt de Schapendijk. Dit is een weg waarop een snelheid van 60 kilometer p/u is toegestaan. Aan beide kanten van de weg zijn smalle fietsstroken aangebracht. Het fietspad wordt aangelegd vanaf de Schapendijk ten noorden van de N381 in noordelijke richting tot aan de Broekstukkenweg. Het fietspad wordt in de strook direct ten oosten van de bestaande sloot aangelegd (zie figuur 1.1 en 1.2).

Figuur 1.2: globale ligging nieuwe fietspad (geel).

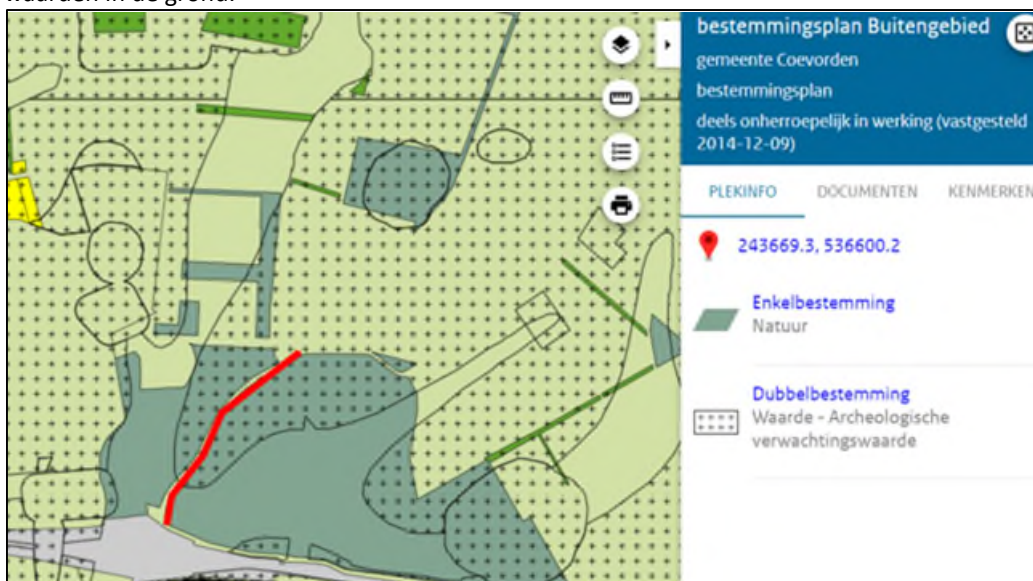

Figuur 1.3: versterking bestaande houtwal (geel).

1.3 Het omgevingsplan

Elke gemeente heeft sinds 1 januari 2024 één (tijdelijk) omgevingsplan. Dit omgevingsplan bestaat onder andere uit alle rechtsgeldige bestemmingsplannen van voor de inwerkingtreding (of die voor 1 januari als ontwerp bestemmingsplan ter visie gelegd zijn). Voor de planologische mogelijkheden in een gebied wordt op dit moment dan ook nog steeds getoetst aan de voormalige bestemmingsplannen totdat de gemeente het bestemmingsplan heeft omgezet in het omgevingsplan. Daarom wordt onderstaand nog geschreven over bestemmingsplannen.

De gronden waarop het fietspad komt te liggen zijn opgenomen in het (voormalige) bestemmingsplan Buitengebied. De gronden hebben hierin de bestemming 'Natuur'. Op grond van de regels van deze bestemming Natuur is de aanleg van een (recreatief) fietspad niet mogelijk. Ook is de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologische verwachtingswaarde' opgenomen ter bescherming van eventuele archeologische waarden in de grond.

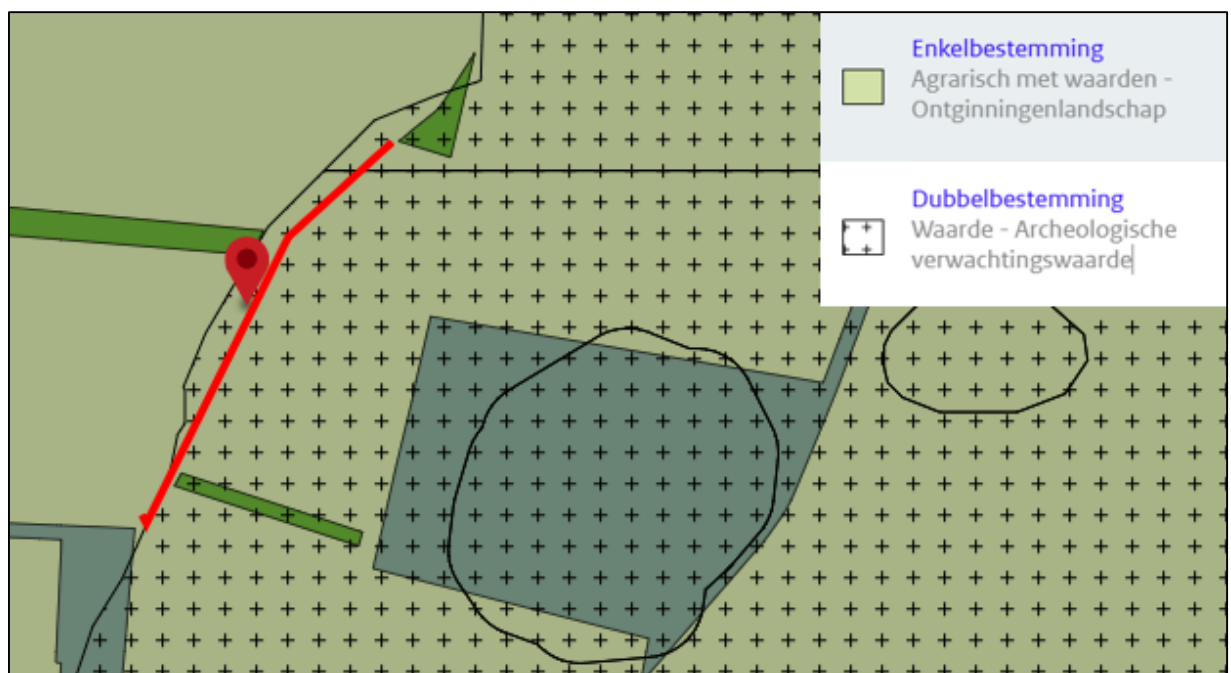

Figuur 1.4a: verbeelding geldend omgevingsplan voor het fietspad.

De gronden waarop de versterking van de houtwal/natuurcompensatie plaatsvindt hebben in hetzelfde bestemmingsplan de bestemming 'Agrarisch met waarden – Ontginningenlandschap'. Ook geldt de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologische verwachtingswaarde'. De aanleg van de natuurcompensatie is binnen deze bestemming niet zonder omgevingsvergunning mogelijk.

Volgens de bestemming 'Agrarisch met waarden – Ontginningenlandschap' artikel 5.7.1 is een verbod opgenomen om zonder omgevingsvergunning landschapselementen aan te leggen. Onder landschapselementen wordt verstaan: elementen in het landschap die bepalend zijn voor de kernkwaliteit van een gebied.

Volgens de bestemming 'Waarde – Archeologische verwachtingswaarde' artikel 34.4.1 is een verbod opgenomen om zonder omgevingsvergunning: *het aanplanten van bomen of een houtig gewas voor zover het gaat om planten waar bij de oogst van de plant, dan wel het verwijderen van de gehele plant, de bodem dieper dan 0,3 m zal worden geroerd.*

Figuur 1.4.b: globale ligging groenstrook voor natuurcompensatie in de vorm van versterking van de houtwal.

1.4 Aanvraag omgevingsvergunning BOPA

Deze BOPA heeft tot doel om:

1. De aanleg en het gebruik van het nieuwe fietspad langs de Schapendijk te vergunnen.
2. De aanleg en instandhouding van de houtwal te vergunnen.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt beschreven hoe het fietspad aangelegd wordt. Hoofdstuk 3 beschrijft het relevante beleid van medeoverheden dat van toepassing is op de aanleg van het fietspad. Hoofdstuk 4 gaat in op de omgevingsonderzoeken die zijn uitgevoerd waarna afgesloten wordt met de maatschappelijke en financiële uitvoerbaarheid van de omgevingsvergunning in hoofdstuk 5.

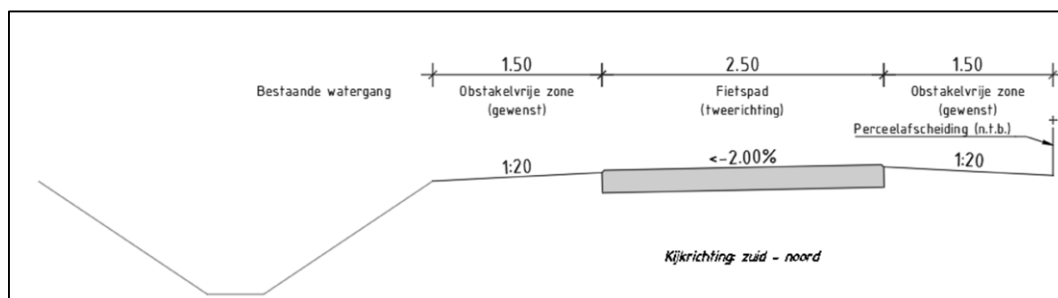
2. Planbeschrijving en uitgangspunten

De gemeente Coevorden wil het fietsverkeer tussen de rotonde ter plaatse van de kruising N381/N854 tot de Broekstukkenweg van de Schapendijk op een vrij liggend fietspad te laten fietsen. De Schapendijk betreft een 60 km/h zone waarbij de fietser op dit moment op een smalle rijstrook naast het autoverkeer rijdt. Voor de (recreatieve) fietser geeft dit snelle autoverkeer een onveilig gevoel. Een van de beleidsdoelstellingen van de gemeente is een veilige fietsinfrastructuur in de gemeente, daarom wordt hier een nieuw vrij liggend fietspad aangelegd.

Het nieuwe fietspad wordt evenwijdig aan de Schapendijk aangelegd. Het nieuwe fietspad start ten noorden van de N381 in noordelijke richting tot aan de Broekstukkenweg. Aan de oostkant van de bestaande sloot wordt het fietspad aangelegd zodat fietsers en gemotoriseerd verkeer vanaf de N381 het eerste stuk wordt gescheiden van elkaar. Dit komt de verkeersveiligheid ter plekke ten goede.

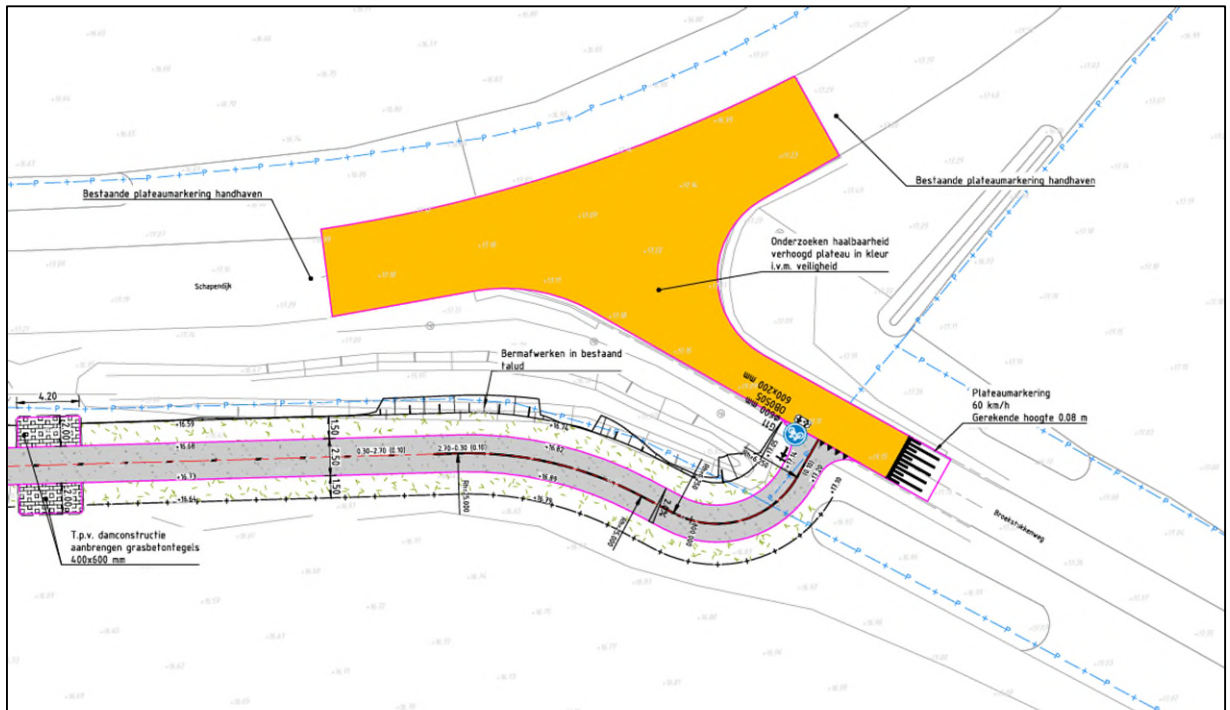
Figuur 2.1: ligging nieuwe fietspad (grijs/zwarte lijn)

Figuur 2.2: principedwarsprofiel fietspad naast bestaande watergang.

De zuidzijde van het fietspad, wordt aangesloten nabij de kruising van de Kloosterdwarsweg (uit zuidelijke richting) met de Schapendijk. Hierdoor sluit het nieuwe fietspad aan op de bestaande fietsinfrastructuur vanuit

zuidelijke richting. Aan de noordzijde sluit het fietspad aan op de Broekstukkenweg Ter plaatse van de kruising Schapendijk – Broekstukkenweg wordt een verkeersplateau aangelegd in een afwijkende kleur. Hiermee wordt de attentie van een gelijkwaardige kruising verhoogd bij het doorgaande autoverkeer.

Figuur 2.3: inrichting kruising Schapendijk-Broekstukkenweg.

Deze aansluiting zorgt voor een veilige overstek met de Broekstukkenweg/Schapendijk en vanaf hier kan men verder fietsen. De Broekstukkenweg is een doodlopende straat voorzien van betonstraatstenen. Hiermee wordt de Broekstukkenweg alleen bereden door bestemmingsverkeer in een lagere snelheid dan de Schapendijk.

Voor de Schapendijk zelf zal het fietsverkeer na deze kruising weer naast de weg rijden. Hier geldt weer dat er een fietsstrook visueel zichtbaar gemaakt is aan de zijkant van de weg zoals op vele plekken in de gemeente. Fietsers en gemotoriseerd verkeer zullen vanaf deze kruising weer naast elkaar de weg gebruiken.

Natuurcompensatie/versterking houtwal

Uit de uitgevoerde natuurtoets is gebleken dat er sprake is van beschermde diersoorten in en rond het plangebied. Het gaat dan om de steenmarter, grote bosmuis, bunzing & Hermelijn. In paragraaf 4.3 van deze motivering zijn deze onderzoeken en resultaten beschreven. Op basis van deze onderzoeken is het nodig om een stukje natuur dat verloren gaat te compenseren met een nieuwe houtwal. In het gehele gebied is sprake van veel lijnstructuren met groen waarlangs diersoorten zich kunnen verplaatsen. Aan de noordkant van het fietspad is een strook waarin deze structuur versterkt kan worden. In onderstaande figuren zijn de locatie en maatregelen die getroffen worden weergegeven.

Omdat het planten van het materiaal niet zonder vergunning is toegestaan maakt deze omgevingsvergunning BOPA ook de realisatie en het gebruik van deze maatregelen mogelijk.

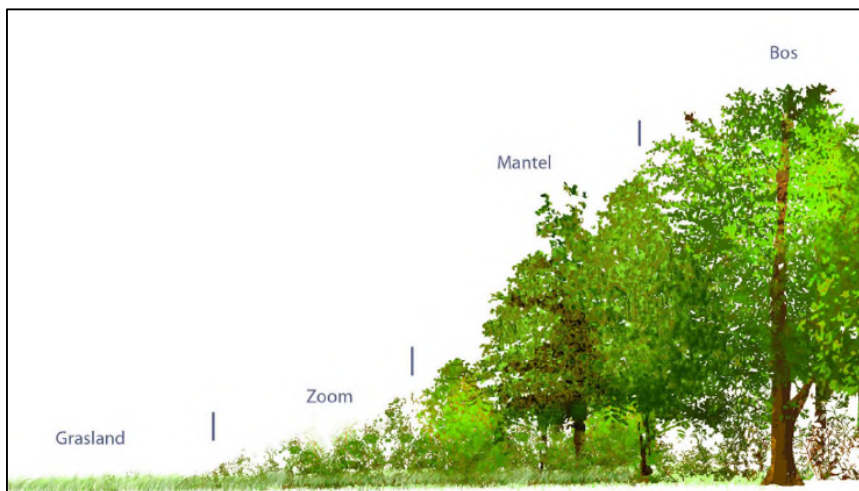

Figuur 2.4: Ligging nieuwe houtwal (in gele cirkel) ten opzichte van bestaande groenstructuren).

De houtwal zal ingericht worden met zoom en mantelvegetatie. Ook kunnen hier takkenrillen geplaatst worden die beide hieronder inzichtelijk gemaakt zijn.

Motivering BOPA

Realisatie en gebruik fietspad Schapendijk
projectnummer 0475227.100
20 april 2026 revisie 01
Gemeente Coevorden

Figuur 2.5 weergave van een zoom-mantelvegetatie langs een bosrand (bron: ecopedia.be, 2024).

Figuur 2.6: Links een impressie van een doorsnede van een takkenhoop, dat dient als mogelijke verblijfplaats. Rechts: voorbeeld van een dergelijke takkenhoop dat dient als verblijfplaats voor marterachtigen. Bronnen: Links: Zoogdiervereniging, 2018. Rechts: www.leestekensvanhetlandschap.nl, 2024

3. Beleid

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het relevante beleid van Rijk- provincie en gemeente en waar nodig beschreven hoe met dit beleid rekening is gehouden.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Kader

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. Deze biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving. Hiermee wordt ingespeeld op de grote uitdagingen in de komende jaren. Allerlei trends en ontwikkelingen hebben invloed op de leefomgeving. Veranderende en groeiende steden, de overgang naar een duurzame en circulaire economie en het aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverandering vormen slechts een deel van de opgave. Dit biedt kansen, maar vraagt wel om zorgvuldige keuzes. Want de ruimte, zowel boven-, als ondergronds, is een schaars goed. Het combineren van al die opgaven vraagt een nieuwe manier van werken. Niet van bovenaf opgelegd, maar in goede samenwerking tussen overheden, bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en burgers. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan. Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

- Ruimte voor klimaatadaptatie;
- Duurzaam economisch groeipotentieel;
- Sterke en gezonde steden en regio's;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Beoordeling

De voorgenomen ontwikkeling betreft het aanleggen van een fietspad in het landelijk gebied een draagt bij aan de toekomstbestendigheid daarvan. Het planvoornemen past binnen de Nationale Omgevingsvisie.

3.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's)

Kader

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in getreden. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is gewijzigd in de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's). In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan de rijksinstructieregels. De hoofdonderwerpen van deze regels zijn:

- Waarborgen van de veiligheid (paragraaf 5.1.2 Bkl);
- Beschermen van de waterbelangen (paragraaf 5.1.3 Bkl);
- Beschermen van de gezondheid en milieu (paragraaf 5.1.4 Bkl), waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit;
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed (paragraaf 5.1.5), waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking (artikel 5.129g Bkl);
- Het behoud van ruimte voor toekomstige functies (paragraaf 5.1.6 Bkl) voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden;
- Het behouden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten (paragraaf 5.1.7 Bkl), waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën;
- Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (paragraaf 5.1.8 Bkl).

Uit het tweede lid van artikel 8.0b van het Bkl volgt dat de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit geweigerd wordt als:

- De activiteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van de instructieregels;
- De omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan (opvolger van het voorbereidingsbesluit);
- De omgevingsplanactiviteit het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door provincie of rijk, belemmert.

Conclusie

De aanleg van het fietspad staat niet direct beschreven in de diverse AMvB's die bij de Omgevingswet horen als Rijksbelang omdat de omvang van het project daarvoor te kleinschalig is. Het planvoornemen bevordert de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen één van de doelen van de AMvB's. Veilige fietsinfrastructuur nodigt uit tot meer fietsen in deze omgeving. Op basis daarvan kan geconcludeerd worden dat deze activiteit in overeenstemming is met deze rijksbelangen. Provincie en gemeente dienen bij dit soort initiatieven vooral af te wegen of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Indirect raakt de aanleg van het fietspad het wel enkele onderwerpen die ook in deze AMvB's beschreven staan zoals waterbelangen, archeologische waarden en natuur. Daarom zijn hiervoor specifieke omgevingsonderzoeken uitgevoerd. Deze worden in hoofdstuk 4 beschreven en geanalyseerd. Geconcludeerd kan worden dat de onderhavige ontwikkeling binnen de gestelde kaders van de instructieregels past.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Kader

In paragraaf 5.1.5.4 artikel 5.129g van het Bkl staat de ladder voor duurzame verstedelijking. Dit artikel is van toepassing op een stedelijke ontwikkeling die bestaat uit de ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, een zeehaventerrein, een woningbouwlocatie, kantoren, een detailhandelvoorziening of een andere stedelijke voorziening en die voldoende substantieel is. Met de toevoeging van dit artikel in het Bkl is beoogd vanuit een oogpunt van ongewenste leegstand te vermijden en zorgvuldig ruimtegebruik te stimuleren. Er wordt daarom rekening gehouden met:

- De behoefte aan die stedelijke ontwikkeling; en
- Als die stedelijke ontwikkeling is voorzien buiten het stedelijk gebied of buiten het stedelijk groen aan de rand van de bebouwing van stedelijk gebied: de mogelijkheden om binnen dat stedelijk gebied of binnen dat stedelijk groen aan de rand van de bebouwing van stedelijk gebied in die behoefte te voorzien.

De definiëring van enkele van de in het artikel genoemde begrippen in art. 1.1 Bkl laat onverlet dat de 'ladder voor duurzame verstedelijking' als een 'open norm' is te kwalificeren. Dit houdt in dat de norm inhoudelijk open is en onder verschillende omstandigheden nader ingevuld moet worden. Sinds de inwerkingtreding van het artikel heeft de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State (ABRvS) in haar jurisprudentie de norm veelvuldig ingevuld en daardoor verder begrensd. Op 28 juni 2017 heeft de ABRvS een zogenoemde 'overzichtsuitspraak' gedaan (ECLI:NL:RVS:2017:1724, r.o. 2 t/m 12.8), waarin de dan geldende en op basis van de voornoemde wijziging te behouden jurisprudentielijnen nader uiteen worden gezet. Op basis van deze jurisprudentielijnen kan de 'ladder voor duurzame verstedelijking' concreet worden toegepast.

Beoordeling

De Ladder is alleen van toepassing op een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Daarvan is in beginsel sprake als het nieuwe ruimtelijke plan meer bebouwing mogelijk maakt, of dat er een functiewijziging van zodanige aard en omvang plaats vindt dat om die reden sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. In het Bkl is geen ondergrens voor de minimale omvang van een nieuwe stedelijke ontwikkeling vastgelegd. Of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling wordt bepaald door de aard en omvang van de ontwikkeling in relatie tot de omgeving. Het gaat hierbij zowel om fysiek ruimtebeslag als de wijziging of toevoeging van functies. Onder de Omgevingswet blijft een toetsing van woningbouw en overige ontwikkelingen aan de ladder voor duurzame verstedelijking nodig (artikel 5.129g van het Besluit kwaliteit leefomgeving).

Dit fietspad is vanwege aard en omvang niet een ontwikkeling die specifiek getoetst moet worden aan de kaders van dit beleidsstuk van het Rijk. Er is gezien de kleinschaligheid geen sprake van een stedelijke voorziening die 'voldoende substantieel' is om aangemerkt te worden als stedelijke ontwikkeling.

Conclusie

De beoogde ontwikkeling betreft geen nieuwe stedelijke ontwikkeling waarvoor een uitgebreide ladder-onderbouwing nodig is. De ontwikkeling is passend binnen de kaders van de ladder voor duurzame verstedelijking.

3.1.4 Conclusie Rijksbeleid

De aanleg van het fietspad is passend binnen het relevante rijksbeleid. De ontwikkeling is dermate kleinschalig dat de afwegingen en besluiten hierover op provinciaal en gemeentelijk niveau genomen kunnen worden.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Drenthe

De Omgevingsvisie is hét strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein. De Omgevingsvisie beschrijft de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe in de periode tot 2030, met in sommige gevallen een doorkijk naar de periode daarna. Als in de tekst wordt gesproken over 'lange termijn', betreft het de periode na 2030.

De Omgevingsvisie heeft voor de provincie vooral een interne binding. Dit betekent dat de provincie bij de uitoefening van haar taken aan de Omgevingsvisie gebonden is.

Missie

De missie van de provincie is het waarderen van de Drentse kernkwaliteiten en het ontwikkelen van een bruisend Drenthe, passend bij de kernkwaliteiten. Deze missie is ingegeven door wat inwoners, medeoverheden en maatschappelijke partners belangrijk vinden voor de toekomst van Drenthe. De kernkwaliteiten zijn samen met partners en de inwoners van Drenthe benoemd, te weten landschap, cultuurhistorie, aardkundige waarden, archeologie, rust en natuur.

Kernkwaliteiten

De kernkwaliteiten zijn de kwaliteiten die bijdragen aan de identiteit en aantrekkelijkheid van Drenthe. Samen met vertegenwoordigers van overheden, belangengroepen, marktpartijen en inwoners heeft de provincie de volgende kernkwaliteiten van Drenthe benoemd:

- rust, ruimte, natuur en landschap;
- oorspronkelijkheid (authenticiteit, Drents eigen);
- noaberschap;
- kleinschaligheid (Drentse schaal);
- menselijke maat;
- veiligheid.

Het provinciaal belang ligt in het behouden en, waar mogelijk, ontwikkelen van de kernkwaliteiten. In hoofdstuk 4 van de Omgevingsvisie is voor alle kernkwaliteiten een uitwerking naar meer concrete indicatoren gemaakt, namelijk landschap, cultuurhistorie, aardkundige waarden, archeologie, rust en natuur.

Zorgvuldig Ruimtegebruik

In Drenthe kunnen mensen nog ruimte beleven. Dat wil de provincie bewaken, ook wanneer er nieuwe ontwikkelingen zijn. Zorgvuldig ruimtegebruik is van provinciaal belang.

Milieu- en leefomgevingskwaliteit

De provincie streeft naar een gezonde en veilige leefomgeving voor mens, plant en dier. Het beschermen van de kwaliteit van milieu en leefomgeving is veelal op Europees en nationaal niveau geregeld. Daarbij zijn diverse taken en verantwoordelijkheden bij de provincies neergelegd. Deze taken, gericht op het beschermen van de kwaliteit van lucht, water en bodem en het verbeteren van de verkeersveiligheid, waterveiligheid en externe veiligheid, zijn daarmee van provinciaal belang.

Visiekaart en doelstellingen

De meest in het oog springende provinciale ambities komen samen op de visiekaart 2030. De visiekaart geeft een samenhangend perspectief op de toekomst. Op de visiekaart is de ontwikkeling voor de robuuste systemen vastgelegd. De robuuste systemen vormen de dragers voor de ruimtelijke ontwikkeling van Drenthe.

Het plangebied waar het fietspad in gerealiseerd wordt is op de visiekaart aangeduid als robuust natuursysteem. Dit systeem betreft de gebieden en verbindingen die de ruggengraat vormen voor de natuur in Drenthe. Ecologische verbindingen zorgen ervoor dat verschillende natuurgebieden met elkaar verbonden zijn. Dit is belangrijk voor de verspreiding van planten en dieren tussen gebieden.

Daarnaast is de Schapendijk aangewezen als robuust sociaaleconomisch systeem. De infrastructuur vormt een heel belangrijks schakel tussen de diverse kernen en het fietspad dat over de Kloosterdwarsweg ligt maakt hier onderdeel van uit. Dit nieuwe fietspad breidt dit netwerk uit en zorgt voor nog veiliger fietsverbindingen en draagt ook bij aan dit provinciale belang.

Kernkwaliteiten

Op kaarten behorende bij de Omgevingsvisie Drenthe zijn de kernkwaliteiten nader weergegeven. Op een aantal kaarten (wanneer relevant) heeft het gebied een bepaalde kwaliteit gekregen. Zo is het gebied tevens aangewezen als multifunctioneel en landbouwgebied. Daarnaast heeft het gebied kernkwaliteiten gekregen vanuit landschappelijk oogpunt. Het behoort tot het esdorpenlandschap. Hierdoor is het gebied ook van cultuurhistorische, aardkundige en archeologische waarde.

Ten aanzien van de keuze van de ligging van het fietspad is rekening gehouden met bovenstaande waarden door het fietspad zo dicht mogelijk langs de bestaande weg te leggen. Daardoor blijft de kavelindeling in het gebied zoveel mogelijk intact. Direct bij de kruisingen en rotondes van de provinciale N854/N381 wil de gemeente een veilige doorgaande route creëren voor alle fietsers en automobilisten. Veilige infrastructuur draagt bij aan de belevingswaarde van het kenmerkende landschap. Er ligt een (karakteristieke) waterloop langs deze Schapendijk. Daarom wordt het fietspad ten oosten van deze sloot aangelegd zodat de sloot bestaan blijft. Er wordt niet gewerkt met verlichting zodat er geen nieuwe lichtbronnen komen die het landschap kunnen verstoren. Voor het overige wordt in hoofdstuk 4 specifiek ingegaan op de archeologische waarden in het specifieke onderzoek dat daarvoor gedaan is.

3.2.2 Provinciale Omgevingsverordening Drenthe

De provincie Drenthe heeft de meest recente versie van de omgevingsverordening vastgesteld op 1 juli 2025. Hierin staan regels waar de gemeenten rekening mee moeten houden als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. In artikel 2.6 van de Provinciale Omgevingsverordening is aangegeven dat, als bij een ruimtelijk plan kernkwaliteiten betrokken zijn, in het ruimtelijk plan uiteengezet wordt hoe het desbetreffende plan zich verhoudt tot het behoud en ontwikkeling van de bij het plan betrokken kernkwaliteiten conform het provinciaal beleid, en de strategische opgaven en de sturingsniveaus zoals die zijn verwoord in de omgevingsvisie.

In de verordening is ook opgenomen dat een ruimtelijk plan geen nieuwe activiteiten mogelijk mag maken die deze kernkwaliteiten significant kunnen aantasten, of wijziging van bestaande activiteiten, zonder toestemming van de provincie.

De kernkwaliteiten en specifieke (relevante) locaties die in de verordening beschreven zijn en specifiek van toepassing zijn op het plangebied betreffen:

1. Landelijk gebied;
2. Natuurnetwerk Nederland;
3. Aardkundige waarden;
4. Esdorpenlandschap (rond Mars en Westerstream);
5. Natuur en open water.

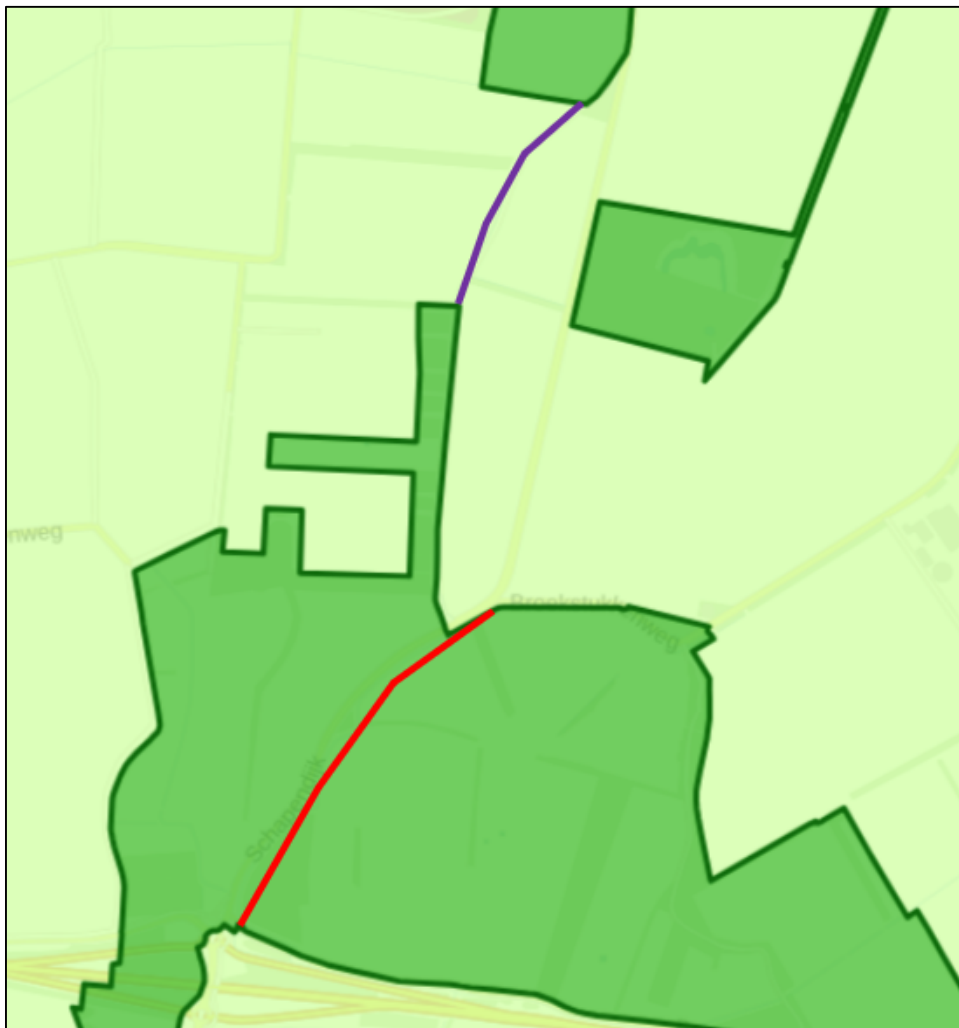
Landelijk gebied

Het gehele buitengebied van de provincie, zonder de kernen/dorpen, is aangewezen als landelijk gebied. Hierbinnen stelt de provincie regels voor activiteiten die (grote) impact op het landschap kunnen hebben. De provincie beschrijft ten aanzien van mobiliteit in de verordening vooral de activiteiten die veel impact kunnen hebben op de bestaande infrastructuur in het landelijk gebied zoals nieuwe woongebieden, bedrijventerreinen. Dit fietspad valt daar niet onder zodat geconcludeerd wordt dat deze gebiedsaanwijzing geen beperkingen geeft.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor NNN geldt dat voor de aanleg van het fietspad de ligging geheel in NNN-gebied is (zie onderstaande figuur in het rood). Hier nadrukkelijk rekening mee gehouden is bij het ontwerp en er intensief afgestemd is met de ecologen van de provincie Drenthe die het bevoegd gezag zijn als het gaat om ontwikkelingen in deze zone. Hierop wordt ook ingegaan in paragraaf 3.2.3 en 4.4 van deze motivering.

Mede uit dat overleg is ook de versterking van een houtwal onderdeel van het project geworden. Deze strook ligt tussen twee NNN-gebieden in (zie paarse lijn hieronder) en kan daardoor een belangrijke schakel vormen tussen deze gebieden en beide versterken.

Figuur 3.1: ligging fietspad (rood) en nieuwe houtwal (paars) ten opzichte van NNN-gebieden.

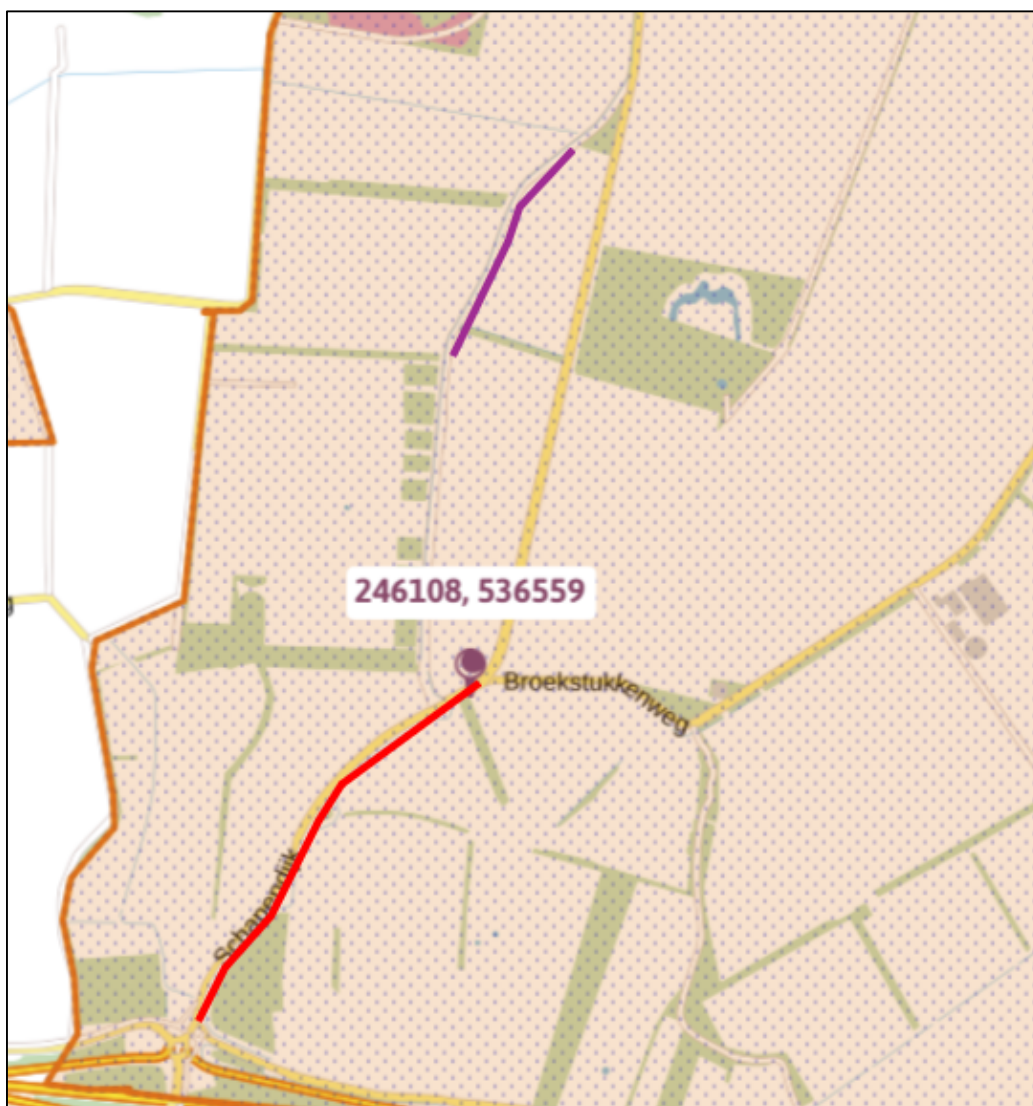
Aardkundige waarden beschermingsniveau middel

Het gebied is door de provincie op diverse manieren aangewezen in relatie tot archeologie, cultuurhistorie en landschappelijke waarden. In het plangebied liggen geen Rijks-, provinciale of gemeentelijke monumenten en is geen sprake van beschermde stads- of dorpsgezichten. Voor aardkundige waarden geldt een generieke bescherming vanuit de provinciale Omgevingsverordening. Het plangebied ligt niet binnen de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS), aangewezen in de provinciale Omgevingsverordening. De CHS verbindt alle elementen, structuren en gebieden die in hun onderlinge samenhang van provinciaal belang worden geacht. Voor dit gebied staan twee provinciale doelstellingen centraal:

- herkenbaar houden van de cultuurhistorie;
- versterken van de ruimtelijke identiteit.

Aan deze waarden is getoetst in het volgende hoofdstuk. Daaruit blijkt dat het fietspad geen negatieve invloed zal hebben op deze doelstellingen. Ook de versterking van de houtwal past hierbinnen en verandert niets aan de ruimtelijke identiteit en versterkt deze.

Het hooggelegen gebied heeft van oudsher (hoge) waarde ten aanzien van deze aspecten. Daarom is er een uitgebreid archeologisch onderzoek gedaan om de waarde van de gronden specifiek te bepalen. De uitkomsten van het onderzoek zijn ook afgestemd met het bevoegd gezag. Het fietspad is bewust dicht tegen de bestaande infrastructuur aangelegd zodat er ook landschappelijk sprake is van een goede inpassing die rekening houdt met deze waarden.

Figuur 3.2: aardkundige waarden van het fietspad (rood) en houtwal (paars).

Esdorpenlandschap (rond Mars en Westerstroom)

Op de kaart bij de omgevingsverordening is het gebied rondom Zweeloo aangemerkt als Esdorpenlandschap. Dit landschapstype bevat enkele telkens terugkerende onderdelen, namelijk het dorp, de es, het beekdal en de velden/bossen/heide. Het is een typisch agrarisch cultuurlandschap. Elk onderdeel van het landschap komt voort uit het agrarisch gebruik en is gerelateerd aan het (van oudsher) functioneren van de lokale agrarische gemeenschap.

De Esdorpenlandschappen liggen veelal op landschappelijke overgangen van nat (beekdal) naar droog (es/heide/bos). Van provinciaal belang zijn de kernmerkende esrandbeplanting in de open ruimtes en de beekdalen met karakteristieke beekdal(rand)beplanting. Het beoogde fietspad loopt door een Esdorpenlandschap en randbeplanting. Door het fietspad tussen de bestaande weg en bomenrij/boschage aan te leggen, blijft de beplanting en daarmee de structuur van de open ruimte behouden. Ook de houtwal is karakteristiek voor dit gebied en is ter plekke (zie luchtfoto figuur 2.4).

Natuur en open water

Deze locatie is in de omgevingsverordening opgenomen ter bescherming van eventuele overstromingen. In de verordening is aangegeven dat ter plekke van het fietspad en houtwal er geen norm voor gemiddelde kans op overstroming geldt. Dit geeft verder ook geen beperkingen omdat het fietspad en de houtwal in principe bestand zijn tegen een overstroming.

Landbouwgebieden – grondgebonden agrarische bedrijvigheid

Voor landbouwgebieden is het gebied aangewezen als gebied voor grondgebonden agrarische bedrijven. Ten aanzien van de kaart landbouwgebied is er geen sprake van landbouwgronden die verdwijnen door de komst van het fietspad. Het fietspad wordt in/naast een boschage aangelegd en er is geen sprake van landbouw in het werkingsgebied.

Basisbepalingen Bruisend Drenthe

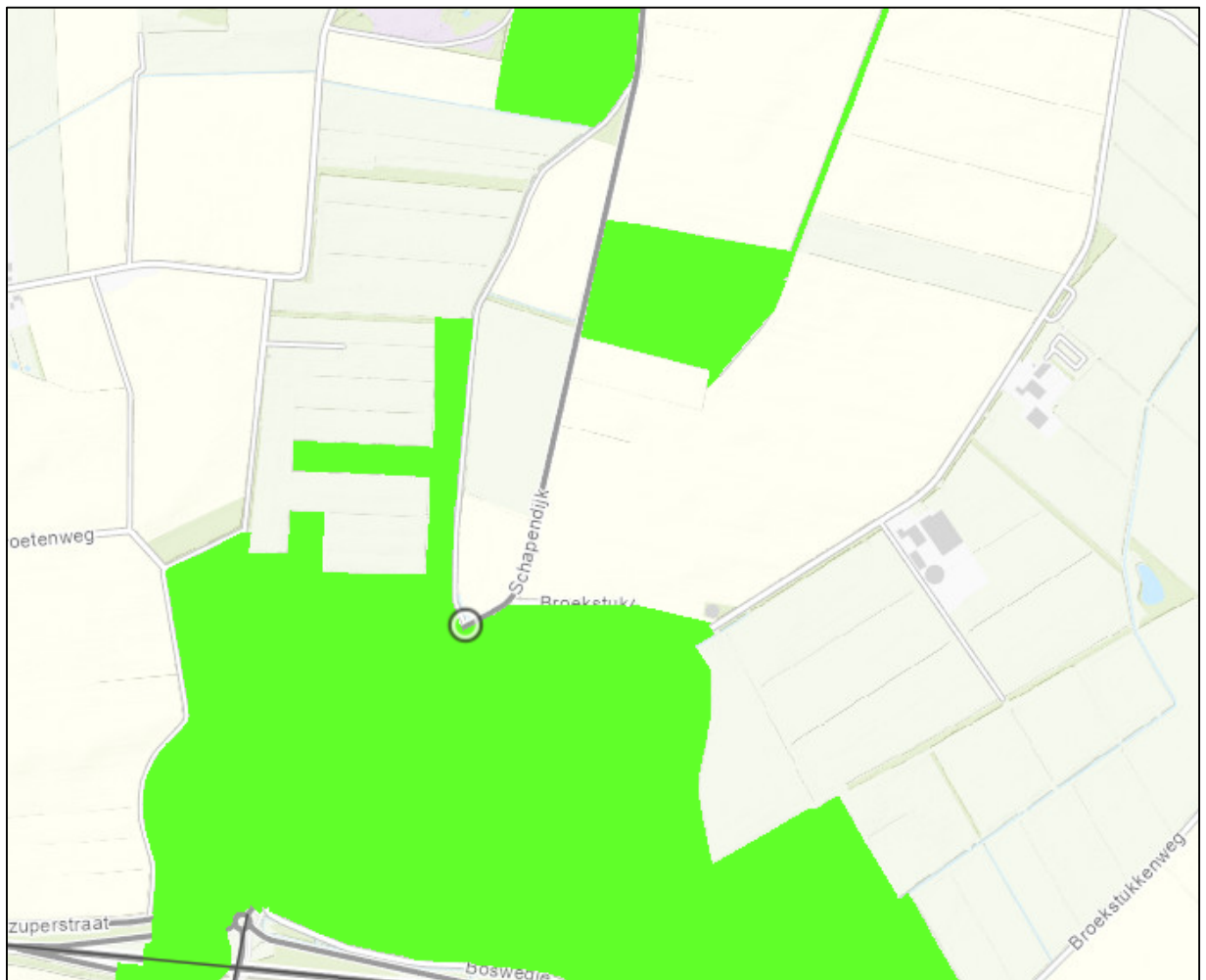
In een ruimtelijk plan wordt uiteengezet hoe de met het plan beoogde ontwikkelingen passen binnen de strategische opgaven - voor zover van provinciaal belang - zoals weergegeven op de kaart Strategische Opgaven 2030 die in de omgevingsvisie voor het desbetreffende gebied is neergelegd.

Onder de Drentse kernkwaliteiten worden landschap, cultuurhistorische waarden, archeologische waarden, aardkundig erfgoed, natuur, stilte en duisternis verstaan. De missie draagt uit dat de provincie bij nieuwe ontwikkelingen wil bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van de provincie. Onder 'bruisend Drenthe' verstaat het provinciebestuur een provincie waar het goed wonen en werken is en waar voor jong en oud veel te beleven valt. Een provincie waar ondernemerschap, cultuur en sport floreren. Dit fietspad draagt bij aan deze doelstelling om een extra stuk veilige fietsinfrastructuur ontstaat waarmee het gebied veiliger op de fiets ontdekt kan worden.

3.2.3 NNN kaart 2024

De provincie heeft op 17 september 2024 de NNN-kaart 2024 vastgesteld. Het Natuurwetwerk Nederland (NNN) is een landelijk netwerk van natuur- en agrarische gebieden met een speciale natuurkwaliteit. Het netwerk bestaat zowel uit afzonderlijke natuurgebieden als uit verbindingzones die deze natuurgebieden met elkaar verbinden. Uit deze kaart blijkt dat het fietspad volledig in NNN-gebied wordt aangelegd. Mede met het oog daarop is een natuurtoets uitgevoerd waarbij onderzocht is wat de invloed van het fietspad is op het NNN-netwerk. De conclusies hiervan staan beschreven in paragraaf 4.3 van deze onderbouwing. De locatie van de houtwal is een ontbrekend stukje in de NNN-structuur.

Vanwege de ligging in NNN is er door de gemeente ook een belangenafweging gedaan of het fietspad überhaupt aangelegd moet worden. Zoals uit onderstaande kaart blijkt kan er ten noorden van de N381 op geen enkele plek NNN vermeden worden bij de aanleg van een fietspad in noordelijke richting. Daarom is gekozen voor deze locatie dicht bij bestaande infrastructuur en met maatregelen ten aanzien van beschermde soorten die in paragraaf 4,3 verder uitgewerkt worden. Daardoor ontstaat zo min mogelijk aantasting van NNN en een extra schakel voor de veilige fietsinfrastructuur.

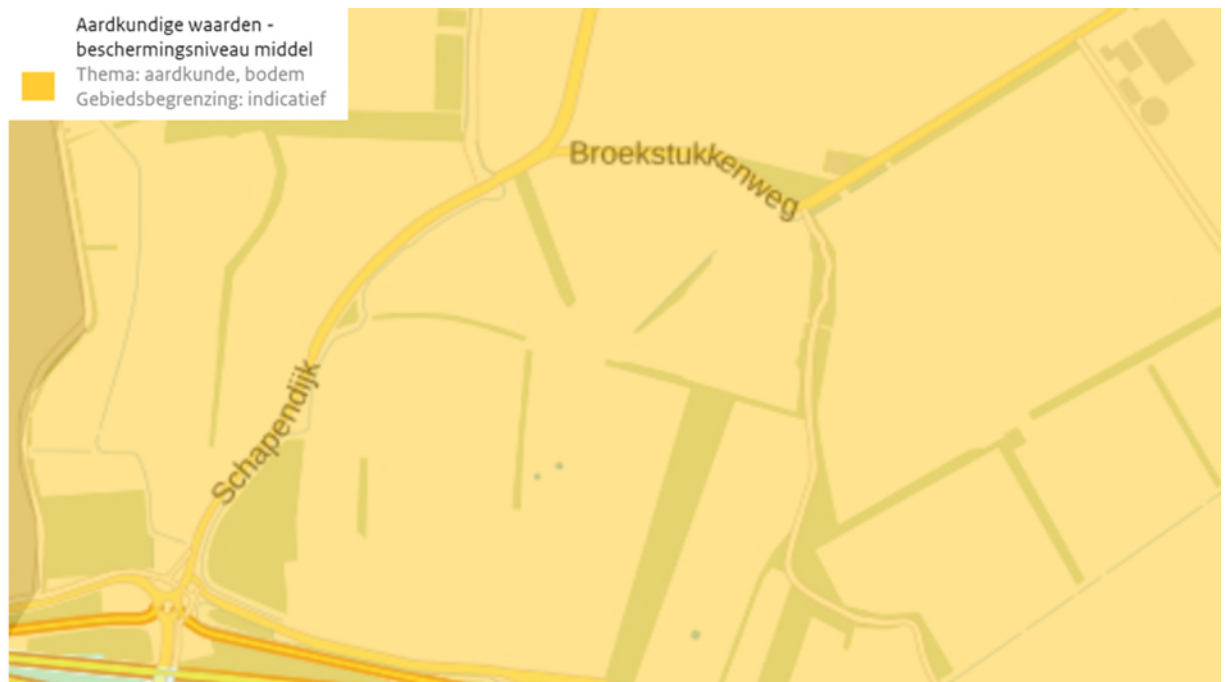

Figuur 3.3. Ligging van NNN ten noorden van Zwelloo (bron: website provincie Drenthe).

3.2.4 wAARDEvol Drenthe

In de beleidsnotitie 'wAARDEvol Drenthe' (2010) is de kernkwaliteit 'aardkundige waarden' van de provincie Drenthe uitgewerkt. Aardkundige waarden versterken de identiteit, verscheidenheid en het contrast tussen verschillende delen van Drenthe. Het zijn de onderdelen van het landschap die iets vertellen over de natuurlijke ontstaanswijze van een gebied. De provincie zet in op het behoud en de bescherming van aardkundige waarden bij planvorming. Dat betekent dat doorsnijding, vergraving, egalisatie, verlaging van grondwaterstanden en versnippering zoveel mogelijk worden tegengegaan. In de beleidsnotitie zijn drie beschermingsniveaus aangegeven: een hoog, middelhoog en generiek beschermingsniveau.

Het fietspad wordt aangelegd in een gebied met een middelhoog beschermingsniveau (zie onderstaande figuur 3.4). Deze gebieden dragen bij aan de kenmerken van het aardkundig hoofdlandschap, maar zijn minder zeldzaam of gaaf ten opzichte van gebieden met een hoog beschermingsniveau. In beginsel kunnen ontwikkelingen in deze gebieden alleen worden toegestaan als de kenmerken worden behouden. Ook het generieke beschermingsniveau is van toepassing op het gebied waar het fietspad komt te liggen. Ten aanzien van aardkundige waarden en archeologie is een onderzoek gedaan dat is opgenomen in paragraaf 4.1. Daaruit blijkt dat het plan inpasbaar is in dit landschap.

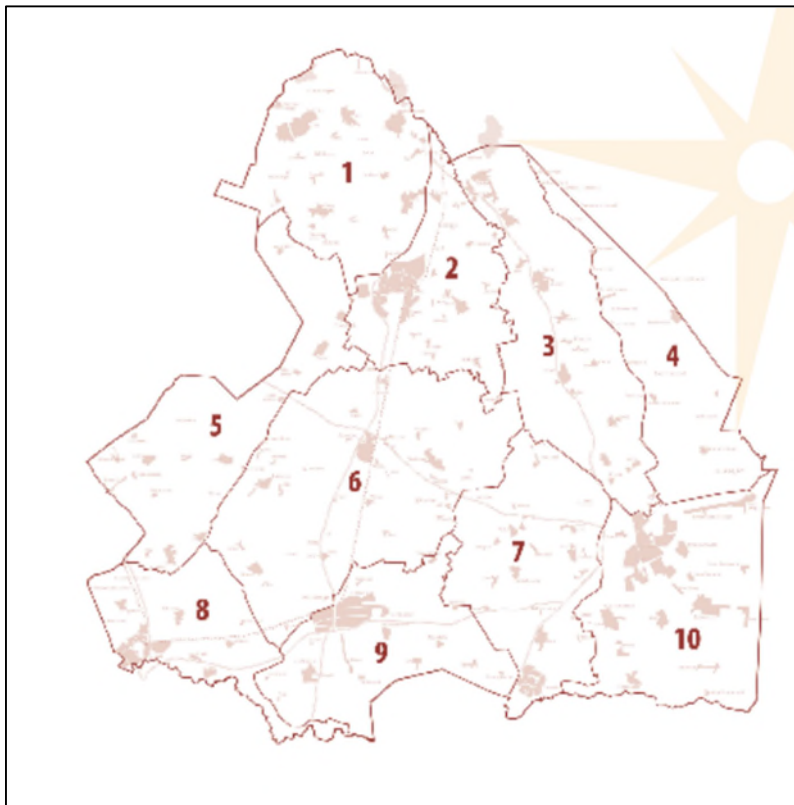
Figuur 3.4: aardkundig waardevol gebied ter plekke van het fietspad.

3.2.5 Vrijtijdseconomie en fietsen

De vrijetijdssector is van groot economisch belang voor de provincie Drenthe. De sector zorgt voor veel werkgelegenheid en heeft een positief effect op de leefbaarheid van het platteland. Om Drenthe nog aantrekkelijker te maken voor toeristen en bestedingen en werkgelegenheid in de sector te vergroten, investeert de provincie vanuit het programma 'Vrijtijdseconomie en fietsen' in routenetwerken, zichtbaarheid (wat heeft Drenthe te bieden), wandelen en fietsen in natuur, (recreatieve) infrastructuur, ondernemerschap en innovatie. Om zoveel mogelijk mensen op de fiets krijgen, van toeristen tot scholieren, heeft de provincie ook het programma 'Op Fietse' in het leven geroepen. De aanleg van dit fietspad draagt ook bij aan de doelstellingen van de provincie om fietsen te stimuleren en een veilige fietsinfrastructuur te realiseren.

3.2.6 Cultuurhistorisch Kompas

De kernkwaliteit cultuurhistorie is door de provincie Drenthe uitgewerkt in de beleidsnotitie 'Cultuurhistorisch Kompas'. Drenthe heeft een grote rijkdom aan cultuurhistorisch erfgoed variërend van hunebedden tot veengebieden. Met de beleidsnota maakt de provincie duidelijk wat het wil bereiken op het gebied van cultuurhistorie en is uitdrukkelijk gekeken naar de dynamiek tussen de verschillende gebieden in Drenthe. Het plangebied ligt in deelgebied 7 (zie figuur 3.2). Bepalend voor dit deelgebied is het zichtbaar houden van verder versterken van de compacte structuren van het esdorpenlandschap.

Figuur 3.5: Cultuurhistorische deelgebieden (bron: Cultuurhistorisch Kompas Provincie Drenthe)

Naast de ambities voor verschillende deelgebieden omvat de nota generiek en gebiedsspecifiek beleid om de beoogde ambities te realiseren. Voor het plangebied geldt het gebiedsspecifieke beleid 'voorwaarden verbinden'. Dit beleid is van toepassing op gebieden waar ontwikkelingen zich in een hoger tempo voltrekken, de cultuurhistorische samenhang groot is en de dynamiek groter is. Daarmee wordt verwacht dat de initiatiefnemers in een vroeg stadium van het planproces inzichtelijk maken op welke wijze de cultuurhistorische samenhang als één van de (ruimtelijke) onderleggers voor het plan wordt benut. Dit aspect wordt in paragraaf 4.1 nader toegelicht. Het is bovendien een voorziening dat geen grote impact zal hebben op het landschap en bijdraagt aan de beleving in zijn algemeenheid.

3.2.7 Conclusie provinciaal beleid

Vanuit het provinciaal beleid zoals beschreven in de diverse beleidsstukken en de verordening worden randvoorwaarden meegegeven als het gaat om de realisatie van het fietspad. Met name ten aanzien van archeologische-, cultuurhistorische en landschappelijke waarden is het gebied waardevol. Daarom is er specifiek archeologisch onderzoek gedaan waaruit blijkt dat het fietspad inpasbaar is. Hetzelfde geldt voor de ligging in het NNN gebied.

Voor het overige draagt het fietspad bij aan diverse doelstellingen die de provincie ook heeft ten aanzien van algemenere doelen voor beleving van het landschap en veilige infrastructuur. De provincie heeft de fietsinfrastructuur als belangrijk infrastructureel middel ingezet om voor bewoners en toeristen veilige routes te creëren.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie gemeente Coevorden

Op 17 oktober 2023 is de Omgevingsvisie Coevorden door de Raad vastgesteld. De Omgevingsvisie is een visie op de leefomgeving in de gemeente Coevorden. De Omgevingsvisie geeft het toekomstbeeld van en voor de gemeente en geeft aan waar de gemeente kansen zien en met welke opgaven de gemeente aan de slag wil. Het

toekomstbeeld kijkt ver vooruit, de kansen en opgaven zijn de eerste stappen om ons toekomstbeeld te realiseren. Om de visie een stap concreter te maken zijn er gebiedskompassen uitgewerkt: een koers op maat voor verschillende gebieden, zodat ze de veelzijdigheid van de gemeente recht kunnen doen. De gemeente Coevorden ziet op basis van deze grote ontwikkelingen voor de toekomst van Coevorden in de leefomgeving drie grote ambities. Activiteiten op deze gebieden zijn cruciaal om het gewenste toekomstbeeld te verwezenlijken.

1. Eigen thuisbasis: alle generaties wonen en leven samen. Met bereikbare voorzieningen, in een groene en duurzame omgeving. De identiteit van dorpen en wijken is zichtbaar en voelbaar.
2. Evenwichtig platteland: in het buitengebied ontwikkelen landbouw, natuur en landschap, toerisme en recreatie, bodem- en waterbeheer en andere functies zich duurzaam en in harmonie met elkaar.
3. Economisch regionaal knooppunt: Coevorden ontwikkelt zich verder als knooppunt in een (internationale) regio. De historische vestingstad is het middelpunt. Er zijn goede verbindingen via weg, water en spoor en er is ruimte voor het bedrijfsleven.

De aanleg van dit fietspad draagt zoals eerder beschreven bij aan de doelstelling van een veilige en bereikbare (fiets-) infrastructuur. Het vrij liggende fietspad maakt het voor bewoners en toeristen veiliger om de gemeente verder op de fiets te verkennen of naar de voorzieningen te komen waar je wil zijn. In de visie staat dat de gemeente het gemakkelijker en aantrekkelijker wil maken om buiten veilig te fietsen en wandelen. Daar draagt dit fietspad aan bij.

Conclusie

De aanleg van het fietspad draagt bij aan de doelstellingen van de gemeente zoals die onder andere beschreven zijn in deze omgevingsvisie.

3.3.2 Mobiliteitsplan “Op weg naar een duurzame mobiliteit

Het mobiliteitsplan “Op weg naar een duurzame mobiliteit” is vastgesteld in 2013. Het mobiliteitsplan geeft de visie op verkeer en vervoer in de gemeente Coevorden weer. Daarnaast is het plan een vertaling van het rijks- en provinciale beleid. De gemeente zet daarbij in op verkeersveiligheid en het op een duurzame(re) manier van verplaatsen. In het mobiliteitsplan is niet alleen een visie opgenomen, maar zijn ook concrete maatregelen genoemd. Veilige fietsinfrastructuur is belangrijk en daar draagt dit plan aan bij zie ook hieronder.

3.3.3 Fietsnota 2019

Fietsen in de gemeente Coevorden moet aantrekkelijk en veilig zijn. Op die manier verleiden we meer mensen om vaker op de fiets te stappen. Dit heeft voordelen voor de gezondheid van inwoners en voor het klimaat. Een aantrekkelijke fietsgemeente trekt daarnaast toeristen aan die interessant zijn voor de toeristische en economische sectoren in ons gebied. Tegelijkertijd vraagt dit aandacht voor veiligheid in het verkeer. We willen dat mensen meer en langer fietsen, maar zien ook dat ze, door de opkomst van ebikes, steeds sneller fietsen. Fietsers zijn bij ongevallen extra kwetsbaar en het aantal (ernstige) ongevallen neemt toe.

In de Fietsagenda beschrijven we de huidige situatie en de gewenste situatie voor het fietsen in Coevorden. We noemen maatregelen die nodig zijn om knelpunten aan te pakken en maatregelen die zorgen voor meer kwaliteit. De fietsagenda Coevorden sluit aan op het provinciale programma “Op Fietse”. We zetten in op:

- Het aantrekkelijker en veiliger maken van fietsen om meer mensen op de fiets te krijgen;
- Het oplossen van knelpunten in de infrastructuur;
- Het creëren van meer bestedingen en werkgelegenheid rondom fietsen;
- Het realiseren van meer fietsmobiliteit;
- Het combineren van fietsen met andere onderdelen in de vrijetijdseconomie;
- Het realiseren van een kwalitatief goed en toekomstbestendig fietsnetwerk in de gemeente, goede fietsvoorzieningen en het versterken van de fietsbeleving;
- Het verbeteren en verbreden van fietspaden en routes, zorgen voor actuele en goede route informatie en fietsvoorzieningen;
- Het versterken van de optimale fietsbeleving in Coevorden door nieuwe en innovatieve oplossingen toe te passen;

- Het vergroten van de attractiewaarde en de beleving van het fietsen in Coevorden;
- Het implementeren van de 'fiets' in het gemeentelijk Ruimtelijke Ordening beleid (parkeren, routes, enz.).

De aanleg van dit fietspad draagt bij aan een aantal van bovenstaande genoemde doelen. In deze nota wordt dit fietspad ook genoemd als mogelijke verbetering van de fietsinfrastructuur. Hiervoor is ook budget beschikbaar gesteld door de gemeenteraad om dit verder te onderzoeken. Hieruit is naar voren gekomen dat realisatie van dit fietspad wenselijk is en hiervoor het omgevingsplan gewijzigd kan worden om het fietspad ook te kunnen realiseren.

3.3.4 Vrijtijdseconomie (beleidsagenda) 2022 – 2025

Toerisme en recreatie zijn heel belangrijk voor de gemeente Coevorden. Met een uitgebreid fiets- en wandelnetwerk, goede horeca en interessante dagrecreatie zorgen we voor een aantrekkelijke leefomgeving voor bewoners en toeristen. Fietsen en goede veilige fietspaden zijn voor de gemeente een belangrijk onderwerp als het gaat om de vrijetijd van bewoners en toeristen. Het voordeel van fietsen door de gemeente Coevorden is dat men in korte tijd verschillende landschappen tegenkomt. Door de e-bikes blijft men tegenwoordig langer fietsen en zijn goede en veilige verbindingen voor iedereen van belang. Dit nieuwe fietspad draagt dan ook bij aan de doelstellingen van de gemeente ten aanzien van de vrijetijdseconomie in de gemeente.

3.3.5 Conclusie gemeentelijk beleid

De realisatie van het fietspad is een gemeentelijk initiatief en passend binnen het gemeentelijk beleid dat betrekking heeft op mobiliteit en verkeer. De gemeenteraad heeft hier ook al budget voor vrijgemaakt zodat het plan in overeenstemming is met de doelstellingen van het gemeentebestuur.

3.4 Beleid Waterschap

Water vormt een steeds belangrijker onderdeel van de planvorming van ontwikkelingen. Er is specifiek beleid ten aanzien van het aspect water op verschillende niveaus. De hoofdlijnen van dit beleid worden onderstaand kort beschreven.

Rijkswaterstaat:

- Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. De Waterwet richt zich op de zorg voor waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterfuncties (zoals de drinkwatervoorziening). De wet biedt de basis voor het stellen van normen ten aanzien van deze onderwerpen.
- Op 1 januari 2023 is de Omgevingswet in werking getreden. In de Omgevingswet wordt de leefomgeving op een andere manier benaderd dan voorheen, waarbij wordt ingezet op een duurzame economische structuur met borging van de kwaliteit en veiligheid daarvan.
- Het Nationaal Water Programma 2022–2027 is de opvolger van het Nationaal Waterplan 2016-2021 en het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016- 2021. Met de samenvoeging van deze twee plannen werd geanticipeerd op de Omgevingswet, waarin het programma als een van de instrumenten is opgenomen.
- Met het NBW-Actueel (2008) onderstrepen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de gezamenlijke opgave om het watersysteem op zo kort mogelijke termijn en tegen de laagste maatschappelijke kosten op orde te brengen en te houden. Samenwerken is de rode draad van het geactualiseerde Nationaal Bestuursakkoord.
- Door de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) heeft Nederland een resultaatsverplichting voor het bereiken van de gewenste waterkwaliteit en ecologie van grond- en oppervlaktewatersystemen. Voor grote wateren of watersystemen, de zogenaamde KRW-waterlichamen, zijn hiertoe doelen opgesteld.

Provincie Drenthe

- Het Regionaal Waterprogramma (RWP) bevat de ambities en doelen voor een duurzaam en veerkrachtig watersysteem met een goede waterkwaliteit binnen de Provincie Drenthe. Het RWP is grotendeels opgenomen in de Omgevingsvisie (2018). Het gaat hierbij om:
 - Een robuust watersysteem;
 - Een goede kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater;
 - Voldoende water voor mens, landbouw en natuur;
 - Verhogen van watervasthoudend vermogen van de bodem;
 - Het gebied beschermen tegen schade door overstromingen vanuit kanalen of bergingsgebieden (T=100 en T=200).

Waterschap Vechtstromen

- Het beleid van het Waterschap Vechtstromen staat beschreven in het Waterbeheerplan 2021-2027. Het plan gaat over het waterbeheer in het hele stroomgebied van het waterschap en het omvat alle watertaken van het waterschap met uitzondering van het rioleringsbeheer en de drinkwaterzorg. Het waterbeleid van het waterschap is met name gericht op een duurzame aanpak van het waterbeheer waarbij water een leidend principe is voor het inrichten en gebruik van de leefomgeving. Hiermee wordt meer nadruk gelegd op een goede chemische en ecologische kwaliteit, het vasthouden van water en het kijken naar kansen voor het ontwikkelen van een circulaire economie.
- Daarnaast heeft het waterschap de Keur en Legger die de verordening van het waterschap vormen en waar de ge- en verboden in staan.

Gemeente Coevorden

- In het Gemeentelijk Rioleringsplan van de gemeente Coevorden staat hoe de gemeente haar gemeentelijke watertaken uitvoert en hoe zij dit in de toekomst wil blijven doen.

Het fietspad waarvoor de ze vergunning wordt aangevraagd is dermate klein van omvang dat deze passend is binnen bovenstaande algemene beleidsdoelstellingen die er zijn ten aanzien van het aspect water. Bovendien is er specifiek een watertoets uitgevoerd die beschreven is in paragraaf 4.8. Ook daaruit blijkt dat het fietspad inpasbaar is ten aanzien van de waterhuishouding en de toename aan verharding gecompenseerd wordt door de aanleg van een greppel/sloot direct ten oosten van het fietspad.

4. Onderzoeken en milieubeoordeling

Voor de aanleg van het fietspad en versterking van een houtwal zijn diverse omgevingsonderzoeken uitgevoerd en of geanalyseerd in hoeverre het betreffende aspect een rol speelt bij de ontwikkeling. In dit hoofdstuk wordt deze analyse beschreven en worden de resultaten van de omgevingsonderzoeken weergegeven. Deze onderzoeken zijn volledig als bijlage opgenomen bij de aanvraag omgevingsvergunning.

4.1 Archeologie en cultuurhistorie

Algemeen

Het is verplicht om met nieuwe omgevingsplan wijziging rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden.

Regelgeving

Op 1 juli 2016 is de Monumentenwet 1988, samen met enkele andere wetten op het gebied van de bescherming van cultureel erfgoed, samengevoegd tot de Erfgoedwet. Ten aanzien van het ruimtelijk domein regelt deze wet de omgang met rijksbeschermd gebouwd en archeologische monumenten en de beschermde stads- en dorpsgezichten. Het deel van deze wet dat betrekking heeft op de fysieke leefomgeving is opgegaan in de Omgevingswet maar de kaders zijn daarin hetzelfde gebleven.

Uitgangspunt van het beleid is het behoud van waardevolle archeologische en cultuurhistorische waarden. In de Nota Archeologie is beschreven hoe zal worden omgaan met (mogelijke) waardevolle archeologische en cultuurhistorische waarden binnen de gemeentegrenzen. De beleidskaart archeologie maakt onderdeel uit van de Nota Archeologie en geeft een vlakdekkend overzicht van bekende en te verwachten archeologische waarden. Deze kaart maakt inzichtelijk wanneer verplichting tot onderzoek kan ontstaan bij ruimtelijke ingrepen. In het beleid wordt beschreven wanneer nader onderzoek naar waarden is benodigd en wie hier verantwoordelijk voor is.

Archeologie in Erfgoedverordening

De gemeente is het bevoegd gezag voor beschermen van archeologische waarden. De bescherming kan worden neergelegd in een omgevingsplan en in een (erfgoed)verordening. De gemeente gaat het uitgangspunt hanteren dat voor zover het archeologisch beleid niet is verankerd in een omgevingsplan, de vereiste bescherming wordt geregeld in de Erfgoedverordening. De Erfgoedverordening treedt terug indien een nieuw omgevingsplan wordt vastgesteld dat volgens de Nota archeologiebeleid voorziet in de vereiste bescherming.

4.1.1 Archeologisch onderzoek

Zoals in het hoofdstuk beleid beschreven kent het gebied waar het fietspad gerealiseerd wordt ten aanzien van archeologie een hoge verwachtingswaarde. Daarom zijn diverse onderzoeken uitgevoerd in het werkingsgebied voor het fietspad.

Bureauonderzoek archeologie

Antea Group heeft een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd om een gespecificeerde verwachting ten aanzien van archeologische waarden in het gebied te kunnen bepalen. In het rapport 'Antea Group Archeologie 2022/346, bureauonderzoek, fietspad Schapendijk te Zweetloo (gemeente Coevorden, d.d. 26 april 2023)' zijn hiervan de resultaten beschreven. Dit rapport is als bijlage 1 bij de aanvraag gevoegd en maakt onderdeel van de aanvraag uit. In het onderzoek wordt de volgende conclusie getrokken en selectieadvies gegeven.

Aangezien de geplande werkzaamheden hoogstwaarschijnlijk tot of in het dekzand plaats zullen vinden en hierbij archeologische resten verstoord of vernietigd kunnen worden adviseert Antea Group om voorafgaand de werkzaamheden een verkennend booronderzoek uit te voeren voor het grootste deel van het plangebied, waar een archeologische dubbelbestemming geldt. Ook kan er dan bepaald worden of de flank inderdaad mogelijk interessant is voor bewoning. De resultaten van dit onderzoek zullen de opbouw en intactheid van de bodem in kaart brengen zodat daarna eventuele vervolgstappen in acht kunnen worden genomen.

Inventariserend veldonderzoek

Op basis van bovenstaand onderzoek is vervolgonderzoek uitgevoerd. In februari 2024 is in opdracht van de gemeente Coevorden door Antea Group een archeologisch inventariserend booronderzoek uitgevoerd. In het rapport '*Antea Group Archeologie 2024/50, Inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen verkennende fase, d.d. 28 maart 2024*' staan hiervan de resultaten beschreven. Dit rapport is als bijlage 2 bij de aanvraag gevoegd en maakt onderdeel van de aanvraag uit.

Het uitgevoerde onderzoek betreft een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen, verkennende fase. De methode – een verkennend booronderzoek bestaande uit één boring per 100 meter – is er niet primair op gericht om archeologische resten aan te treffen (hiervoor is de gehanteerde boordichtheid en – intensiteit te gering), maar is wel uitermate geschikt om:

1. de aard van bodemopbouw en
2. de mate van intactheid van de oorspronkelijke bodemopbouw inclusief de archeologische sporendragende niveaus te bepalen.

De resultaten van het veldwerk bevestigen dat het noorden van het plangebied op de hoger gelegen grondmorenswelvingen is gesitueerd en dat de zuidkant van het plangebied een droogdal inloopt. De noordelijke boringen (boring 001 uitgezonderd) vertonen een AC-profiel, dit houdt in dat de oorspronkelijke bodemopbouw is opgenomen in het bovenliggende ploegdek. Hierdoor kan de archeologische verwachting voor de periode jagers-verzamelaars worden bijgesteld naar laag. In de twee zuidelijkste boringen (B005 en 006) is een kleiige veenlaag op een kleipakket aangetroffen. Voor deze lageregelegen zone van het droogdal bestaat een gerede kans op het aantreffen van archeologische resten in en direct onder de venige laag. De aanwezigheid van veen wijst namelijk op een beperkt aangetaste bodem. Voor deze zone blijft een verwachting bestaan op het aantreffen van archeologische resten.

Versterking houtwal

De gronden waarop de versterking van de houtwal plaatsvindt hebben ook een dubbelbestemming ter bescherming van eventuele archeologische waarden ('Waarde – Archeologische verwachtingswaarde'). De voor 'Waarde - Archeologische verwachtingswaarde' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de (verwachte) archeologische waarden, waarbij geldt dat deze bestemming ten opzichte van andere daar voorkomende bestemmingen van primaire betekenis is.

Er geldt binnen deze dubbelbestemming een vergunningplicht voor: *het aanplanten van bomen of een houtig gewas voor zover het gaat om planten waar bij de oogst van de plant, dan wel het verwijderen van de gehele plant, de bodem dieper dan 0,3 m zal worden geroerd (art.34.4.1. lid c.).* Op basis hiervan moet de gemeente afstemmen met de provinciaal archeoloog als er werkzaamheden plaatsvinden die dieper zijn dan 30 centimeter.

Hier is geen sprake van een vergunningplicht omdat de versterking op maaiveld zal plaatsvinden en beplanting niet dieper dan 30 centimeter met normaal handgereedschap geplant zal worden.

Conclusie

Antea Group adviseert dan ook om de hoger gelegen delen van het plangebied (in het noorden) vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Voor de lageregelegen delen in het zuiden van het plangebied volgt het advies dat dit deel van het plangebied vrijgegeven kan worden voor de voorgenomen ontwikkeling tot een maximale diepte van 0,55 meter –mv (0,75 meter potentieel archeologisch niveau + 0,20 meter bufferzone). Indien de voorgenomen ingreep dieper reikt dan deze 0,55 meter –mv dient archeologisch vervolgonderzoek plaats te vinden. Als er sprake is van vervolgonderzoek dan zal dat waarschijnlijk met proefsleuvenonderzoek moeten plaatsvinden.

Omdat de verstoring van het fietspad niet dieper zal zijn dan 0,55 meter is er geen aanleiding tot vervolgonderzoek. Mocht in de toekomst toch blijken dat de verstoring wel dieper rijkt dan deze diepte dan zal alsnog dit onderzoek uitgevoerd moeten worden. Omdat er sprake is van een vergunning zal deze voorwaarde door de gemeente in de vergunning gesteld worden zodat deze ook afdwingbaar is. Hetzelfde geldt voor de aanplant van de houtwal die niet dieper dan 30 centimeter mag zijn qua bodemverstoringende werkzaamheden.

Daarmee is het aspect archeologie voldoende beschermd.

4.1.2 Cultuurhistorie

Cultuurhistorisch Kompas Drenthe (CHK)

In de Provinciale Omgevingsverordening heeft de provincie Drenthe kernkwaliteiten benoemd, die bijdragen aan de identiteit en aantrekkelijkheid van Drenthe. Het gaat om archeologie, aardkundige waarden, cultuurhistorie, landschap, rust en natuur. Een ruimtelijk plan kan in principe geen nieuwe activiteiten toestaan die kernkwaliteiten significant aantasten.

Wat 'significant' (een term uit artikel 2.6 lid 4 Omgevingsverordening) is, wordt bepaald door de contouren die de Omgevingsvisie voor de omgang met kernkwaliteiten stelt. Een ontwikkeling leidt dus niet tot significante aantasting, wanneer rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten conform de Omgevingsvisie en uitwerkingen als het Cultuurhistorisch Kompas. Twee doelstellingen staan centraal in het Cultuurhistorisch Kompas Drenthe:

1. herkenbaar houden van de cultuurhistorie;
2. versterken van de ruimtelijke identiteit. Dit doet de provincie door ruimtelijke ontwikkelingen te sturen vanuit samenhangende cultuurhistorische kwaliteiten, met respect en durf. Daarin is ruimte voor inspiratie en eigen afwegingen van partners.

Als kernkwaliteiten worden de thema's en gebieden aangewezen zoals die zijn neergelegd op de bij deze verordening behorende kaarten voor de kernkwaliteiten archeologie, aardkundige waarden, cultuurhistorie, landschap (en de beschermingszone radioastronomie en landbouwgebied), waarbij voor Kernkwaliteit landschap geldt dat van een provinciaal belang alleen sprake is in de situaties zoals in de Omgevingsvisie omschreven.

Als bij een ruimtelijk plan kernkwaliteiten betrokken zijn:

- wordt in het ruimtelijk plan uiteengezet dat met het desbetreffende plan wordt bijgedragen aan behoud en ontwikkeling van de bij het plan betrokken kernkwaliteiten conform het provinciaal beleid en de sturingsniveaus zoals die zijn verwoord in de Omgevingsvisie;
- maakt het desbetreffende ruimtelijk plan geen nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk die deze kernkwaliteiten significant aantasten.

Het plangebied is gelegen binnen deelgebied 7 'Mars en Westerstroom – het keurslijf van de beken'. In dit deelgebied wil de provincie specifiek sturen op:

- Het in stand houden van de karakteristiek van het esdorpenlandschap. Deze karakteristiek uit zich in een zichtbare ruimtelijke samenhang tussen esdorp, es, beekdal en veld, met bijbehorend microreliëf en beplantingselementen als houtwallen en esrandbosjes;
- Het vasthouden en doorzetten van de ruimtelijke, meer langgerekte opzet van de esdorpen door zorgvuldig om te gaan met de vrije ordening van bebouwing en boerderijen, de afwisseling tussen bebouwde plekken en open ruimtes (in het bijzonder de brinken) en doorzichten naar het omliggende buitengebied;
- Het blijvend zichtbaar onderscheiden van de beekdalen door het grillige verloop en de kleinschaligheid te benadrukken;
- Het in stand houden van het karakter van Coevorden als vestingstad, zowel ondergronds als bovengronds, met alle onderdelen die daaraan refereren, zoals de motte, het kasteel, bastions, kazernes, wapenopslagplaats en radiale wegenstructuren;
- Het herkenbaar houden van de scherpe belijningen van de heideontginningen, waarbij binnen die belijningen variatie kan plaatsvinden;
- Het verder versterken van de oorspronkelijke ritmiek van bebouwing in de linten van Witteveen.

Onderzoek

In het gebied stuurt de provincie ten aanzien van cultuurhistorie op vooral het behoud van het karakteristieke landschap. Het fietspad volgt de bestaande kavelindeling en wordt zoveel mogelijk aan de rand van de kavel aangelegd. Daarbij is er geen sprake van een karakteristiek kavelpatroon ter plekke dat landschappelijk relevant is zoals in omliggende gebieden wel het geval is. Dat maakt het fietspad hier ook inpasbaar.

Het fietspad ligt op maaiveldhoogte en daardoor niet opvallen in het landschap. Ten aanzien van cultuurhistorie is het fietspad op deze locatie dan ook inpasbaar.

Ten aanzien van de houtwal is er in het gebied sprake van veel meer karakteristieke houtwallen en groenstructuren langs bestaande kavels (zie figuur 2.4). Door deze strook te versterken en opnieuw aan te planten worden deze stroken en gebieden met elkaar verbonden. Daardoor draagt deze strook bij aan versterking van het karakteristieke (cultuurhistorische landschap).

Conclusie

Het plan voorziet niet in de wijziging of wezenlijke aantasting van beeldbepalende of belangrijke (cultuurhistorische) landschapselementen en draagt bij aan versterking daarvan in het geval van de houtwal. Daarom vormen de aspecten landschap en cultuurhistorie geen belemmering voor dit plan.

4.2 Bodem

Algemeen

De tijd dat elke vervuiling moest worden aangepakt ligt achter ons. Belangrijkste criterium hierbij is of de vervuiling zodanig is dat er sprake is van risico's voor gezondheid of milieu. In de praktijk blijken er vrijwel nooit risico's te zijn voor de gezondheid van mensen. Milieurisico's (verspreiding en ecologie) komen wel voor, maar meestal gaat het erom dat eventuele vervuilingen afstemming vereisen met bepaalde ontwikkelingen. Op dit moment is er sprake van een omslag van saneren naar beheren en behoeven alleen de zogeheten 'ernstige vervuilingen' in meer of mindere mate aangepakt te worden. De maatregelen worden daarbij afgestemd op de functie.

Regelgeving

Het nationale bodembeleid is geregeld in de Omgevingswet. Het doel van de Omgevingswet ten aanzien van dit onderwerp is om te voorkomen dat nieuwe gevallen van bodemverontreinigingen ontstaan. Voor bestaande bodemverontreinigingen is aangegeven in welke situaties (omvang en ernst van verontreiniging) en op welke termijn sanering moet plaatsvinden. Hierbij dient de bodemkwaliteit tenminste geschikt te worden gemaakt voor de functie die erop voorzien is, waarbij verspreiding van verontreiniging zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het beleid gaat uit van het principe dat de bodem geschikt dient te zijn voor de beoogde functie. De gewenste functie bepaalt als het ware de gewenste bodemkwaliteit. Om de bodemkwaliteit in beeld te krijgen in een bodemonderzoek uitgevoerd.

Onderzoek

Op de planlocatie van het fietspad is door Antea Group een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Ter plaatse van de houtwal is er geen sprake van bodemverstorende activiteiten en/of werkzaamheden die vanuit het aspect bodem onderzocht moeten worden. In het onderzoek '*Verkennd bodemonderzoek Schapendijk te Zweeloo, d.d. 25 oktober 2022*' zijn hiervan de resultaten beschreven. Dit rapport is als bijlage 3 bij de aanvraag gevoegd en maakt onderdeel van de aanvraag uit. In het uitgevoerde bodemonderzoek is de milieuhygiënische bodemkwaliteit vastgesteld ter plaatse van het fietspad aan de Schapendijk te Zweeloo.

Grond

Ter plaatse van één boring zijn resten asfalt waargenomen. Verder zijn er zintuiglijk geen waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van een bodemverontreiniging. Aan het maaiveld en in het opgeboorde materiaal zijn geen asbest verdachte materialen aangetroffen. In de bovengrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond. In het mengmonster van de ondergrond (vanaf 0,3 m-mv) is een licht verhoogd gehalte aan PCB's aangetoond. De gehalten van de overige onderzochte stoffen zijn niet verhoogd.

Grondwater

Het grondwater bevindt zich dieper dan de voorgenomen werkdiepte en is derhalve niet onderzocht.

Voorlopige veiligheidsklasse

De voorlopige veiligheidsklasse is conform CROW publicatie 400. De voorlopige veiligheidsklasse is gebaseerd op alle analyseresultaten van dit onderzoek.

Aanbevelingen

Vanuit bodemhygiënisch oogpunt worden in het onderzoek de volgende aanbevelingen gedaan:

- Conform CROW-publicatie 400 is voor de voorgenomen werkzaamheden het niveau van 'basishygiëne' van toepassing.
- Het is in het kader van de Wet bodembescherming niet noodzakelijk een BUS-melding te verrichten of een (deel) saneringsplan op te stellen.
- De werkzaamheden hoeven niet te worden uitgevoerd door een geregistreerde aannemer (BRL SIKB 7000, protocol 7001 of 7004).
- Milieukundige begeleiding (BRL SIKB 6000, protocol 6001) is niet noodzakelijk.
- In het kader van de CROW-publicatie 400 is het niet noodzakelijk om een V&G-plan op te stellen.
- Voor de voorgenomen graafdiepte hoeft geen rekening worden gehouden met grondwateronttrekking.
- Deze aanbevelingen zullen worden gebruikt tijdens de realisatie van het fietspad.

Conclusie

Het aspect bodem zorgt niet voor beperkingen voor de realisatie van het fietspad en realisatie van de houtwal.

4.3 Natuur

Kader

In het Bkl zijn regels opgenomen voor de gebiedsbescherming van aangewezen Natura 2000-gebieden, regels voor de soortenbescherming van te beschermen planten- en diersoorten en regels ter bescherming van houtopstanden. Voorheen werd dit geregeld in de Wet natuurbescherming.

Het gebieds- en soortenbeschermingsregime vloeit voor een belangrijk deel voort uit twee Europese richtlijnen, te weten de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en /of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. Voor de ontwikkeling zijn ter plekke van het fietspad en omgeving diverse onderzoeken uitgevoerd die hieronder beschreven worden. De onderzoeken zijn in zijn geheel ook als bijlage bij de aanvraag gevoegd.

4.3.1 Natuurtoets

In het plangebied is ecologisch onderzoek gedaan in december 2022. Doel van dit onderzoek was de waarde te bepalen van beschermde plant- en diersoorten. De resultaten van het onderzoek staan beschreven in de rapportage 'Natuurtoets aanleg fietspad Schapendijk te Zweeloo, d.d. 22 december 2022' die als bijlage is toegevoegd aan de aanvraag. Onderstaand worden de conclusies weergegeven.

Gebiedsbescherming

In tabel 4.1 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde Natura 2000-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.4 van de natuurtoets.

Tabel 4.1 Conclusies Natura 2000-gebieden.

	Natura 2000
Zijn er Natura 2000-gebieden aanwezig waarop effecten kunnen optreden?	Ja, Mantingerzand en Elperstroomgebied liggen binnen 10 km.
Treden er negatieve effecten op of zijn deze te verwachten?	Ja, er kan sprake zijn van verzuring door stikstofdepositie.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja, er dient een Aeries berekening uitgevoerd te worden.
Wnb-vergunning of akkoord van de provincie noodzakelijk?	Mogelijk, afhankelijk van de uitkomsten van de berekening.

Op basis van dit advies is er een stikstofdepositieberekening opgesteld waaruit blijkt dat er geen sprake is van stikstofdepositie (zie par. 4.4).

Tabel 4.2: Conclusies NNN-gebieden.

	NNN
Op welke afstand van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied?	Plangebied ligt in het NNN met de beheertypen N15.02 (Dennen-, eiken- en beukenbos) en N12.02 (Kruiden- en faunarijck grasland)
Is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of is dit te verwachten?	Mogelijk voor beheertypen N15.02 en N12.02. Dit dient nader bepaald te worden.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Nader te bepalen
Afstemming met het bevoegd gezag aan de orde?	Ja, met provincie Drenthe.

In het plangebied worden (delen van) bosschages gekapt. De omvang van het te kappen deel de bosschages dient bepaald te worden aan de hand van het definitieve ruimtebeslag voor aanleg van het fietspad. Vervolgens dient contact opgenomen te worden met het bevoegd gezag (provincie Drenthe) om melding te doen van bomenkap en eventueel benodigde vervolgstappen af te stemmen.

Soortbescherming

Uit de natuurtoets is gebleken dat er aanvullend onderzoek moest plaatsvinden naar de steenmarter, alpenwatersalamander en poelkikker, grote bosmuis, vleermuizen, das, kleine marterachtigen en overige zoogdieren en vogels. Dit onderzoek is uitgevoerd en de resultaten beschreven in onderstaande paragraaf 4.3.2.

4.3.2 Nader onderzoek Schapendijk

Op basis van de natuurtoets is nader onderzoek nodig. Dit onderzoek is door Antea Group uitgevoerd en verwerkt in een nieuwe rapportage. In het rapport '*Nader onderzoek Schapendijk, Zweeloo, grote bosmuis, vleermuizen, alpenwatersalamander, marterachtigen en poelkikker d.d. 20 november 2023*' zijn de resultaten van dit nader onderzoek beschreven. Ook dit onderzoek maakt onderdeel uit van de aanvraag en is toegevoegd als bijlage 5 bij de aanvraag.

Het fietspad komt te liggen in een grasstrook langs een watergang en zal gedeeltelijk aan de rand van een bos komen te liggen. Naar aanleiding van de Natuurtoets (Antea Group, 2022) is in de periode 12 juni tot 22 september 2023 nader onderzoek uitgevoerd naar mogelijke aanwezig van boom-/steenmarter, poelkikker, alpenwatersalamander, grote bosmuis en het landschapsgebruik van vleermuizen van het plangebied.

Steenmarter

De steenmarter is op drie van de vier cameravallen meerdere keren waargenomen. Door aanwezigheid van (groen)elementen binnen en aangrenzend aan het plangebied is het aannemelijk dat verblijfplaatsen en rustplaatsen binnen voor de steenmarter aanwezig zijn. Essentieel leefgebied van de steenmarter binnen het plangebied kan niet uitgesloten. Een ontheffingsaanvraag is noodzakelijk.

Alpenwatersalamander en poelkikker

De alpenwatersalamander en de poelkikker zijn niet waargenomen tijdens het onderzoek. Om deze reden is de aanwezigheid van alpenwatersalamander en poelkikker binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten van het voornemen op de alpenwatersalamander en de poelkikker zijn hierom uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Vleermuizen

Er is geen essentieel foerageergebied van vleermuizen waargenomen in het plangebied. Door het planvoornemen worden delen van de houtsingels verwijderd. De bomenrij langs de Schapendijk blijft behouden. Bij de noordelijke houtsingel worden enkele bomen verwijderd. Om te voorkomen dat er een grote

opening in deze vliegrouteondersteuning ontstaat dienen enkele bomen tussen het geplande traject en de Schapendijk behouden te blijven zodat er een hop-over aanwezig blijft. Hierdoor wordt de functie van deze vliegrouteondersteuning behouden. Als er in de toekomst toch verlichting wordt toegepast dient deze te worden uitgerust met vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig), dat niet op de omgeving uitstraalt.

Grote bosmuis

De grote bosmuis is twaalf keer aangetroffen tijdens het onderzoek. Voor de uitvoering van het voornemen is het noodzakelijk om een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen. Er dienen mitigerende- en compenserende maatregelen te worden getroffen om effecten te verzachten en slachtoffers te voorkomen. Door een ter zake kundige dient dit verder worden uitgewerkt in het activiteitenplan bij de ontheffingsaanvraag Wnb. De maatregelen uit het activiteitenplan en de eventuele aanvullende maatregelen die door het bevoegd gezag worden opgelegd, dienen voorafgaand aan de uitvoering te worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol

Das

De das is op twee van de vier cameravallen meerdere keren waargenomen. Uit dit nadere onderzoek is gebleken dat er geen burchten, dassenpijpen of essentiële foerageergebieden aanwezig zijn binnen de twee bosschages in het plangebied en de bosschage aan de overkant van het noordelijke plangebied. Wel is een wissel aangetroffen die leidt naar het grasland aangrenzend aan het noordelijke bosje. Deze wissel leidt naar een bosgebied ten noorden van het plangebied. Gezien de regelmaat en het aantal keren dat de das is weergekomen op de camera's kan worden gesproken van een essentiële wissel. Als gevolg van het planvoornemen treedt er verstoring op voor de das. Een ontheffingsaanvraag is niet nodig, gezien de afwezigheid van een burcht in de bosschages en de afstand van een wissel tot het voorgenomen traject. Wel dienen mitigerende- en compenserende maatregelen te worden getroffen om effecten te verzachten. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten de actieve uren van de das (voor zonsondergang of uiterlijk tot 19:00 uur als de zon later ondergaat). Aanplant van struiken tussen de voorgenomen fietspad en wissels is nodig om te dienen als bufferzone.

Kleine marterachtigen en overige zoogdieren

De wildcamera's hebben meerdere zoogdieren waargenomen. Voor elke soort en elk individu in Nederland geldt dat gewerkt dient te worden volgens de zorgplicht. Hierbij wordt gewaarborgd dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord worden. Naast maatregelen volgens de zorgplicht die gelden voor elk individu in Nederland, wordt aangeraden speciale aandacht te besteden aan de hermelijn en de bunzing. De hermelijn en de bunzing staan op de rode lijst van zoogdieren. Voor de hermelijn en bunzing wordt aangeraden om elementen (verbindende groenelementen, beschutting voor verblijfplaatsen en terreintypes voor prooidieren) op te nemen in het planvoornemen. Deze elementen komen overeen met de eerder voorgeschreven verbetering van de omgeving van het plangebied voor de steenmarter.

Vogels

De wildcamera's hebben meerdere algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Er kan eenvoudig rekening worden gehouden met broedvogels door (kap)werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) uit te voeren. Andere mogelijkheden om rekening te houden met broedvogels zijn in Hoofdstuk 5 beschreven van het nader onderzoek beschreven.

Conclusie

Voor de realisatie van het fietspad is een omgevingsvergunning nodig van de provincie Drenthe voor de steenmarter, grote bosmuis, bunzing & hermelijn (het bevoegd gezag).

4.3.3 Omgevingsvergunningsaanvraag fietspad Schapendijk

Op basis van het nadere onderzoek is er een vergunningaanvraag ingediend bij de provincie Drenthe. Hiervoor heeft Antea Group een rapportage opgesteld '*Fietspad Schapendijk, Vergunningaanvraag voor steenmarter, grote bosmuis, bunzing & hermelijn, d.d. 5 maart 2025*'. Ook is in deze aanvraag een nest van een wespandief meegenomen dat tijdens de voorbereiding van deze aanvraag geconstateerd is. Op basis van deze aanvraag is ook het compensatiegebied in beeld gekomen en onderdeel van deze vergunningaanvraag.

Ook wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld waar tijdens de realisatie aan gehouden moet worden. Dit alles is in samenspraak met de provincie (bevoegd gezag) opgesteld en afgestemd. De provincie heeft op basis van deze aanvraag een omgevingsvergunning verleend op

Conclusie

Er wordt vanuit gegaan dat deze omgevingsvergunning verleend zal gaan worden. Door het verlenen van deze omgevingsvergunning vormt het onderdeel soortbescherming geen beperking meer voor realisatie van het fietspad. Daarmee is er geen sprake van een evident onuitvoerbaar project en vormt het onderdeel soortbescherming geen beperking voor de realisatie van het fietspad.

4.4 Stikstofdepositie

Kader

Gelet op de Omgevingswet en de Beleidsregels natuurbescherming van de provincie Drenthe mag een plan alleen worden vastgesteld indien er geen significante gevolgen zijn voor een Natura 2000-gebied. Stikstofemissie wordt veroorzaakt door verkeer, mobiele werktuigen, het houden van vee, mest, etc. Als gevolg daarvan kan stikstofdepositie plaatsvinden op grote afstand van de bron.

Projecten waarbij tijdens de uitvoering meer dan 0,00 mol/ha/jaar stikstofdepositie plaatsvindt op een Natura 2000-gebied zijn natuurvergunningplichtig. Projecten waarbij het gebruik resulteert in een toename van meer dan 0,00 mol/ha/jaar stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied is niet toegestaan. Om te bepalen wat de toename door het gebruik is, wordt het toekomstige plan vergeleken met de feitelijke, legale, planologische situatie van het huidige plan.

Onderzoek

Voor de aanlegfase van het fietspad is een stikstofdepositieonderzoek uitgevoerd. In het rapport '*Onderzoek stikstofdepositie realisatie fietspad Schapendijk, d.d. 26 maart 2026*' zijn hiervan de resultaten beschreven. Na realisatie van het fietspad is geen sprake meer van depositie omdat er alleen fietsen overheen mogen.

Met behulp van het rekenprogramma AERIUS Calculator (versie 2025) en de uitgangspunten benoemd in hoofdstuk 3 van de stikstofrapportage is de mogelijke toename van stikstofdepositie in beeld gebracht. Uit de berekening met kenmerk: Rhf9f6zbsWSp blijkt dat er sprake is van een depositie van 0,00 mol/ha/jaar.

Conclusie

Uit het opgestelde AERIUS-model blijkt dat de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/jaar op enig Natura 2000-gebied voor de werkzaamheden welke uitgevoerd worden in 2026. Significante effecten op Natura-2000 gebieden zijn met de uitkomst uitgesloten. Voor het aspect stikstofdepositie geldt dan ook geen vergunningplicht, mits de aannemende partij zich houdt aan de in deze rapportage gebruikte gegevens. Dit zal verplicht worden aan de aannemer.

4.5 Geluid

Regels ten aanzien van geluidhinder zijn vastgelegd in de Omgevingswet. Het doel van de Omgevingswet is tweeledig. Enerzijds de bescherming van het milieu en anderzijds de bescherming van de volksgezondheid (zoals het woon- en leefklimaat).

Met het plan worden geen geluidgevoelige bestemmingen of geluidsproducerende activiteiten mogelijk gemaakt. Tijdens de aanleg van het fietspad wordt ook geen overschrijding van de wettelijke geluidnormen verwacht omdat er overdag gewerkt wordt en er sprake is van een tijdelijke toename van geluid. Bovendien liggen er geen woningen direct naast het fietspad. Het aspect geluid betekent geen belemmering voor het plan.

4.6 Luchtkwaliteit

Uit de Wet luchtkwaliteit volgt dat luchtkwaliteit in beginsel geen belemmering voor een ruimtelijk project vormt als aan minimaal een van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

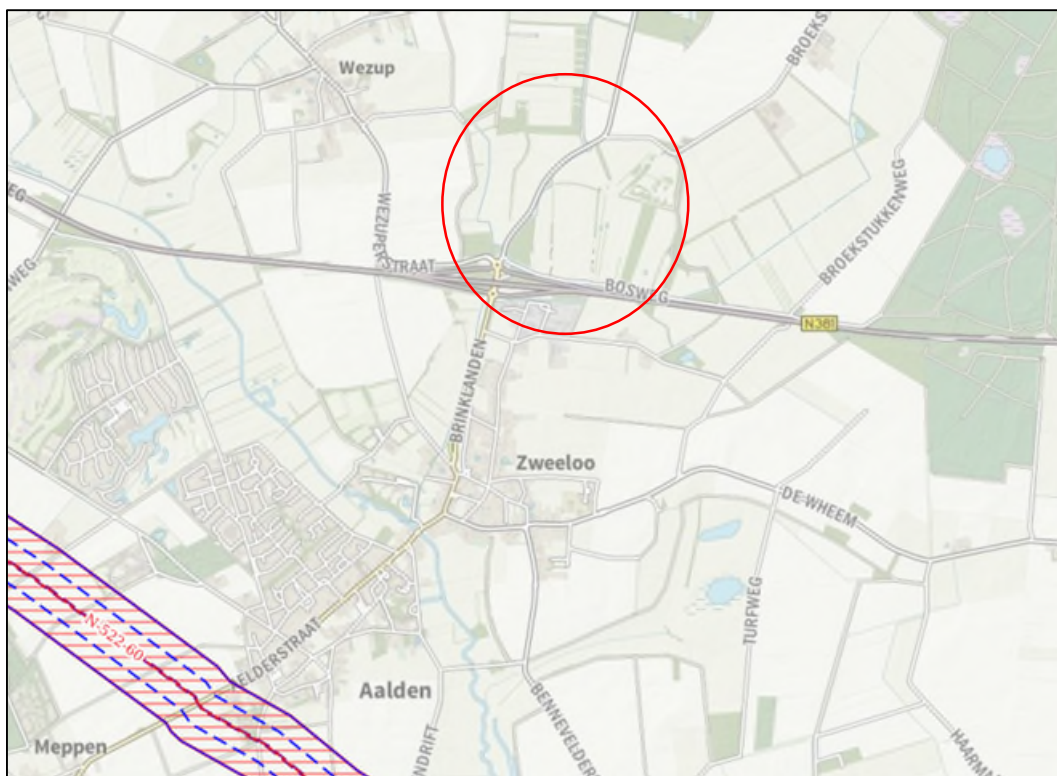
- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- een project draagt 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging;
- een project past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Het plan draagt niet bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Er ontstaat na realisatie geen extra verkeer dat zal zorgen voor een verslechtering van de luchtkwaliteit, integendeel. Door dit fietspad kunnen meer toeristen en bewoners de auto laten staan en het fietspad gebruiken.

De concentratie van de NOx en fijnstof zal door deze ontwikkeling niet toenemen. Hierdoor vormt het aspect luchtkwaliteit geen belemmering voor de realisatie van het fietspad.

4.7 Omgevingsveiligheid

Omgevingsveiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Binnen het werkingsgebied zijn geen bedrijven of transportroutes gelegen waarbij rekening moet worden gehouden met het aspect externe veiligheid. Dichtstbijzijnde transportroute van gevaarlijke stoffen ligt ten zuiden van de kern Aalden en is een gasleiding (zie figuur 4.1). Na realisatie van het fietspad is er geen sprake van permanente aanwezigheid van mensen zodat het aspect omgevingsveiligheid ook geen beperking vormt.

Figuur 4.1: ligging gasleiding ten zuiden van Aalden (bron; signaleringskaart externe veiligheid).

4.8 Water

Belangrijk instrument om waterbelangen in ruimtelijke plannen te waarborgen is de watertoets, die sinds 1 november 2003 wettelijk is verankerd. Initiatiefnemers zijn verplicht in ruimtelijke plannen een beschrijving op te nemen van de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Het doel van de wettelijk verplichte watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Huidige situatie

In de huidige situatie bestaat het plangebied hoofdzakelijk uit bos en agrarisch gebied met een aantal greppels en slootjes voor de afwatering. Direct ten westen van het fietspad ligt een afwateringssloot. Deze wordt gekruist door het fietspad.

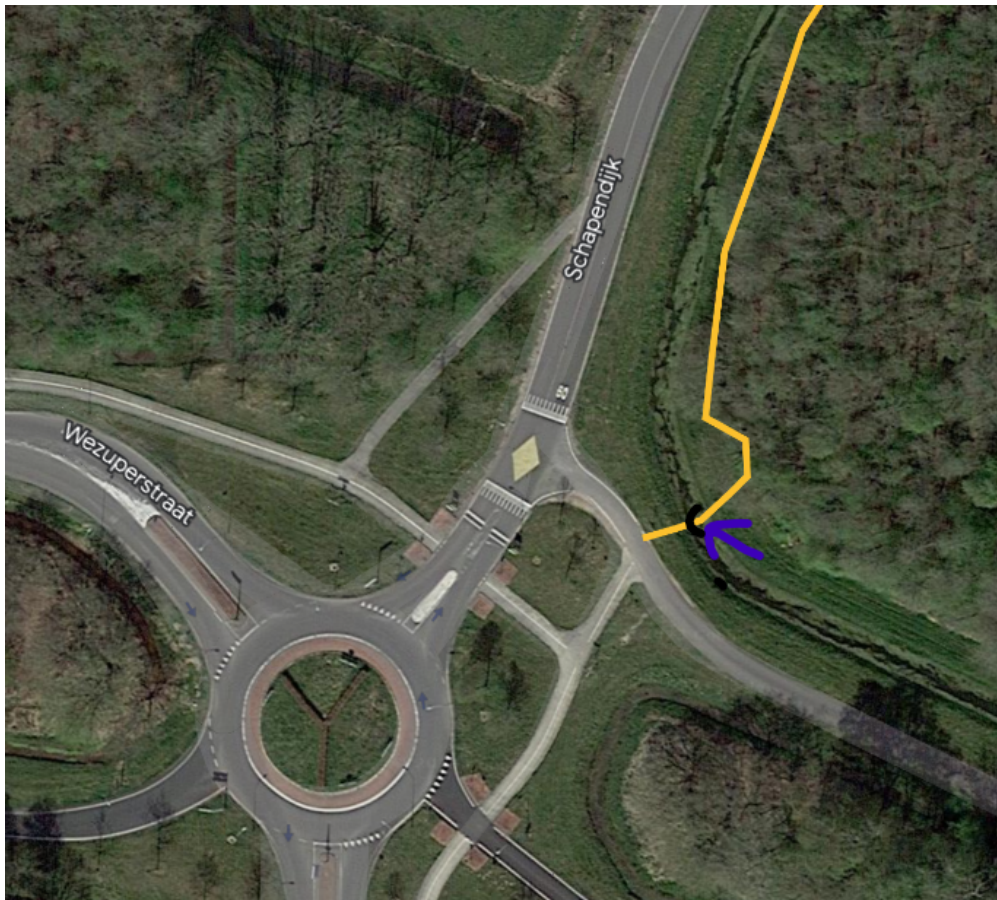
Figuur 4.2: locatie fietspad (in geel)

Verhard oppervlak

Door het realiseren van een fietspad zal de hoeveelheid verharding in het plangebied toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Direct ten westen van het fietspad ligt een bestaande watergang met voldoende waterbergingscapaciteit. In overleg met de terreineigenaar Staatsbosbeheer is besloten dat er aan de oostkant geen extra bergingscapaciteit gecreëerd wordt. Dit omdat het gebied daar ook vanuit ecologisch oogpunt waardevol is en ingrepen daar het liefst zo minimaal moeten zijn. De regen die op het fietspad valt zal in de berm infiltreren en vervolgens ook afstromen in de bestaande watergang.

Plaatsen duiker

Zoals te zien in figuur 4.3 zal het fietspad kruisen met de aanwezige watergang. Om de watergang door te laten stromen zal een duiker geplaatst worden op de met de blauwe pijl aangewezen locatie.

Figuur 4.3: locatie te plaatsen duiker

Conclusie

Bij het realiseren van een fietspad parallel aan de Schapendijk bij Zweeloo worden geen problemen voorzien met de waterhuishouding. Door het plaatsen van een greppel aan de oostkant naast het fietspad wordt de toegenomen verharding voldoende gecompenseerd en zal het water goed kunnen afstromen en infiltreren. Bij de kruising tussen de watergang en het fietspad zal een duiker geplaatst worden om het water vrij door te kunnen laten stromen.

4.9 Duurzaamheid, gezondheid en klimaat

Kader

Duurzaamheid, gezondheid en klimaat vormen in Nederland een steeds belangrijker worden aspect waar bij de planvorming rekening mee gehouden moet worden. Hittestress en overstromingsrisico's zijn voorbeelden hiervan maar ook de netcongestie en omslag naar duurzame energie vormen op dit moment belangrijke randvoorwaarden bij veel (concrete) planontwikkelingen. Daarom moet vanuit de Omgevingswet gemotiveerd worden hoe er met deze aspecten wordt omgegaan in plannen die met een BOPA of wijziging van het omgevingsplan mogelijk gemaakt worden.

Beoordeling

Ten aanzien van duurzaamheid en klimaat kan in zijn algemeenheid gesteld worden dat meer mensen op de fiets kan bijdragen aan een betere gezondheid en ook klimaat als daardoor minder autoverkeer ontstaat. Dit is een klein stukje fietspad dat op zichzelf verder geen specifieke invloed zal hebben op duurzaamheid en klimaat. Dit blijkt ook uit de resultaten van de uitgevoerde omgevingsonderzoeken die in dit hoofdstuk beschreven zijn.

Conclusie

De aspecten duurzaamheid, gezondheid en klimaat geven geen beperkingen voor de realisatie van dit fietspad.

4.10 M.e.r.-beoordeling

Kader

Het instrument milieueffectrapportage (mer) is ontwikkeld om het milieubelang een volwaardige plaats in bepaalde plan- en besluitvormingsprocessen te geven. In het milieueffectrapport (MER) worden de effecten van een ontwikkeling voor alle relevante milieuaspecten systematisch in beeld gebracht. Tevens wordt nagegaan of er alternatieven of maatregelen zijn waarmee eventuele negatieve effecten kunnen worden verminderd of voorkomen. Enerzijds maakt het opstellen van een milieueffectrapport (MER) de initiatiefnemer bewust van de milieugevolgen en anderzijds kan de overheid diverse milieugevolgen in samenhang met elkaar en op een voor de burger transparante wijze bij de besluitvorming betrekken.

De verplichting een MER op te stellen is van kracht sinds 1 september 1987 en is verankerd in de Omgevingswet (en voorheen Wet Milieubeheer). Voor sommige plannen of projecten geldt direct de verplichting om een MER op te stellen, maar er zijn ook plannen waarvoor het bevoegd gezag moet beoordelen of zij het nodig vindt om ter voorbereiding van een besluit een MER te laten maken. In het Omgevingsbesluit is opgenomen voor welke activiteiten de mer-(beoordelings)plicht bestaat. Het gaat dan met name om activiteiten die aanzienlijke nadelige effecten kunnen hebben op het milieu.

Onderzoek

Het realiseren van een fietspad is dermate klein van omvang dat hier geconcludeerd wordt dat dit niet onder de werking van de MER wet- en regelgeving valt. Bovendien is er geen sprake van nadelige milieugevolgen uit de omgevingsonderzoeken. Er is dan ook geen sprake van een verdere onderzoeksplicht in het kader van deze mer wet- en regelgeving.

4.11 Ontploffbare Oorlogsresten (OO)

Kader

Na de Tweede Wereldoorlog zijn op diverse plekken in Nederland ontploffbare oorlogsresten (verder OO genoemd) achtergebleven. Deze OO vormen een risico op het moment dat in de nabijheid van deze explosieven activiteiten in de bodem worden uitgevoerd, zoals graven. Voorafgaand aan deze bodemroerende werkzaamheden dient de aanwezigheid van deze OO uitgesloten te worden of dienen eventuele OO verwijderd te worden.

Beoordeling

Op basis van de onderstaande kaart (figuur 4-4) valt het projectgebied niet binnen een risico gebied voor onontpofte oorlogsresten. Bovendien zullen er geen diepgaande grondwerkzaamheden plaatsvinden. Er is op voorhand geen sprake van noodzaak tot nader onderzoek op onontploffbare oorlogsresten.

Conclusie

Het aspect onontpofte oorlogsresten zorgt niet voor beperkingen voor de aanleg van het fietspad.

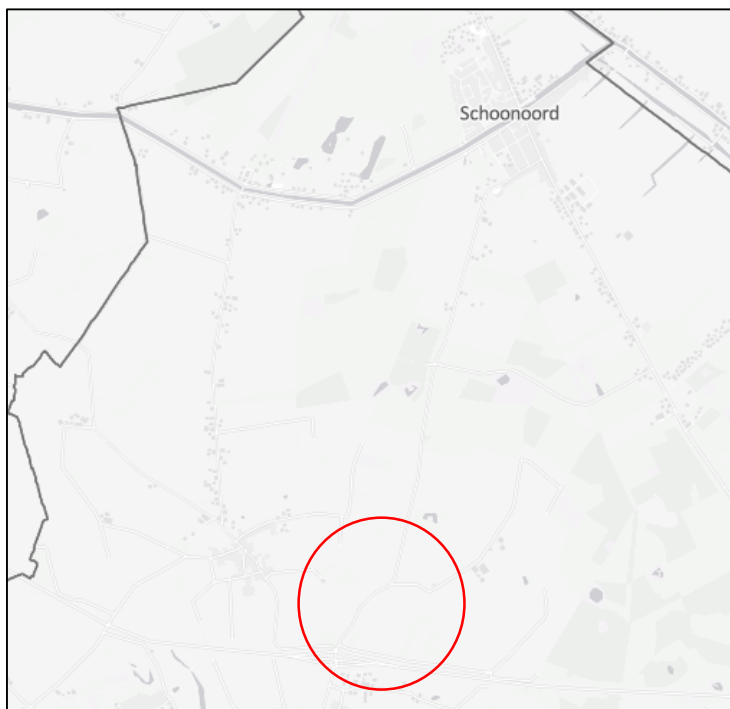
Motivering BOPA

Realisatie en gebruik fietspad Schapendijk

projectnummer 0475227.100

20 april 2026 revisie 01

Gemeente Coevorden

Figuur 4.4: verwachtingskaart onontplofbare oorlogsresten met in rood ligging plangebied.

5. Maatschappelijke en financiële uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid & participatie

Participatie is een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet en is verplicht voor het bevoegd gezag. De gemeente moet ervoor zorgen dat alle belanghebbenden, zoals bijvoorbeeld inwoners, bedrijven, verenigingen en scholen, hun mening kunnen geven over een visie of plan van de gemeente.

Bij een omgevingsvergunning moet de aanvrager aangeven of hij belanghebbenden bij de aanvraag betrokken heeft en zo ja, wat de uitkomst is van het participatieproces. De aanvrager mag zelf bepalen op welke manier hij belanghebbenden bij de aanvraag betreft. De gemeenteraad heeft projecten aangewezen waarvoor en participatieplicht van toepassing is. Hierin staat in 4.7.1 *Het nieuw aanleggen van wegen en fietspaden,...*

De realisatie van het fietspad is met direct omwonenden besproken. De doelstelling van een vrij liggend en veilig fietspad komt ook voort uit de behoefte van omwonenden. Daarnaast zijn er geen direct aanwonenden aan het nieuwe fietspad. Uit de participatie is geen weerstand tegen de plannen gebleken.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

De gemeenteraad heeft budget beschikbaar gesteld voor de realisatie van het fietspad inclusief de voorbereidingskosten. Het college heeft een voorbereidingskrediet vastgesteld op 5-01-2021. Binnen dit budget wordt de procedure gevoerd en tevens de aanleg gerealiseerd.

De gronden waarop het fietspad gerealiseerd worden zijn in eigendom van de gemeente waarmee de uitvoerbaarheid van het plan is aangetoond. Hetzelfde geldt voor de gronden van de houtwal die versterkt gaat worden.

6. Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties

De aanleg van het vrij liggende fietspad draagt bij aan de beleidsmatige doelstellingen die de provincie en de gemeente hebben ten aanzien van een veilige fietsinfrastructuur in de provincie Drenthe. Op basis van de uitgevoerde omgevingsonderzoeken kan geconcludeerd worden dat het werkingsgebied bovendien ook geschikt is voor het fietspad. Omwonenden en agrarische bedrijven zullen niet beperkt worden in hun mogelijkheden en infrastructureel ontstaat een veiliger situatie voor alle gebruikers van de Schapendijk. Natuurcompensatie, in de vorm van versterking van een houtwal, zal als onderdeel van het project ook bijdragen aan versterking van het gebied als geheel.

Op basis van voorliggende motivering kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling zorgt voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1800 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV Heerenveen
Postbus 24
8440 AA Heerenveen

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlelen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl